Published and distributed under permit No. 208 authorized by the Act of Oct. 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. By order of the president, A. S. Burleson, Postmaster General.

Največji slovenski tednik v Združenih državah

Izhaja vsako sredo.

Naročnina:
Za člane, na leto.....$0.96
Za nečlane.....$1.50
Za inozemstvo.....$2.00

NASLOV uredništva in upravništva:
1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Telefon: Canal 2487

GLASILO K. S. K. JEDNOTE

DELO — OFFICIAL ORGAN — IZOBRAZBA

OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

The largest Slovenian Weekly in the United States of America.

Issued every Wednesday

Subscription price:
For members, yearly..$0.96
For nonmembers.....$1.50
Foreign Countries....$2.00

OFFICE OF PUBLICATION:
1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Telephone: Canal 2487

Entered as Second-Class Matter January 18, 1915, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of August 24, 1912.

ACCEPTANCE FOR MAILING AT SPECIAL RATE OF POSTAGE PROVIDED FOR IN SECTION 1103, ACT OF OCTOBER 3, 1917, AUTHORIZED ON JUNE 22, 1918.

No. 26.—Štev. 26. Chicago, Ill., 2. julija (July) 1919. Leto V. Volume V.

Mir z Nemčijo podpisan. - Svetovna vojna končana.

Versailles, 28. junija. — Svetovna vojna je bila danes formalno končana s tem, da je mirovna pogodba z Nemčijo podpisana.

Ta zgodovinski dogodek se je vršil v sloveči dvorani ogledal. Seja je bila otvorjena ob 3:10 popoldne. Nemški mirovni delegatje so bili prvi pozvani, da podpišejo mir, kar se je v izvršilo ob 3:13 popoldne.

Mirovno pogodbo so zatem podpisali ameriški delegatje s predsednikom Wilsonom na čelu; tem so sledili zastopniki Velike Britanije, Francije, Italije in Japonske.

Zastopniki ostalih manjših držav, izvzemši Kitajske so tudi podpisali mirovno pogodbo in sicer v abecednem redu po imenu njih držav. Kitajski mirovni delegatje niso hoteli te pogodbe podpisati, ker jim ni bila dovoljena rezervacija glede Shantunga. Vseh skupaj je podpisanih v tej mirovni pogodbi 72 oseb, povabljenih gostov k tej svečanosti, je bilo okrog 400. V dvorani so delali častno stražo ameriški, francoski in angleški vojaki.

Listino mirovne pogodbe z Nemčijo je položil na mizo William Martin, član francoskega zunanjega ministrstva ob 2 uri 10 min. popoldne. Ista je bila spravljena v usnjati šatulji in zapečetena.

Francoski ministrski predsednik Clemenceau je prišel v dvorano ob 2:20, predsednik Wilson pa ob 2:50. Vsi delegatje so zavzeli svoje sedeže okrog mize, izvzemši kitajskih.

Nemški delegatje so dospeli v dvorano ob 3 uri; pri tej priliki ni niheče izmed že navzočih delegatov vstal, da bi jih s tem pozdravil.

Neki strokovnjak je položil na vsako mizo po eno fino ošpičeno gorje pero za one, ki so se hoteli podpisati na ta tradicijonalen način.

Predsednik Clemenceau je otvoril to znamenito sejo s sledečim nagovorom:

"Seja je otvorjena. Aliirci in zavezniške sile na eni strani in nemška komisija na drugi strani so se sporazumeli glede mirovnih pogojev.

Besedilo pogodbe je dovršeno. Predsednik te konference pismeno potrjuje, da je besedilo, katero boste sedaj podpisali identično in jednako besedilu onih 200 iztisov, katere se je razdelilo nemškim delegatom.

Zdaj boste dali svoje podpise in s tem slovesno zaobljubo, da se bo vse mirovne pogoje zvesto in natanjko izpolnilo.. S tem vabim torej delegate nemške komisije, da podpišejo pogodbo."

Nemška delegata Dr. Herbert Mueller in Dr. Johannes Bell sta prva izstopila in podpisala pogodbo ob 3:13. Tema so sledili ameriški delegatje: predsednik Wilson, državni tajnik Lansing, Henry White, E. M. House in General Bliss. Podpisi teh delegatov so bili dovršeni ob 3:14; tem so sledili angleški in drugi delegatje večjih in manjših držav.

General Jan Ch. Smuts, delegat južno-afriške Unije je podpisal pogodbo s protestom, vsled gotovih teritorijalnih poravnav.

Ob 3:44 pop. je naznanil pred palačo stoječi veliki top s strelom, da je ceremonija podpisavanja mirovne pogodbe končana. 5 minut zatem, ob 3:49 pop. je predsednik Clemenceau sejo zaključil.

Nemški delegatje so takoj zatem zapustili dvorani pri stranskih vratih, med tem ko so zavezniški zastopniki še ostali na svojih sedežih, dokler se niso podali na teraso, kjer so gledali krasne versailske vodomete.

Ko so dospeli ministr. predsednik Clemenceau, predsednik Wilson in minst. preds. Lloyd George iz plače, je bila zbrana pred isto ogromna množica ljudstva in vojaštva; vse je navdušeno pozdravljalo označeno trojico. Predno so se podali v skupnem avtomobilu iz Versailles, so bili na terasi vsi skupaj slikani. Vozeče se po mestu, je ves čas ljudstvo navdušeno pozdravljalo. Častno stražo pri vhodu v palačo je tvorila skupina Republikanske garde, v svojih pestrih uniformah že iz leta 1870-1871.

Konec nemškega cesarstva.

Versailles, 28. junija. — Podpis "drugega miru v Versailles", v veliki dvorani ogledal ,v gradu nekdanjega francoskega kralja Louis-a XIV., je bil danes najbolj važen zgodovinski dogodek Francije.

V tej dvorani je bil l. 1871 prvi nemški cesar kronan, danes je bil pa proglašen konec nemškega cesarstva. Ta konec so s svojim podpisom potrdili zastopniki vseh svetovnih narodov. S tem so porušili delo, katero je tukaj začel nekdanji nemški državnik Bismarck in Moltke.

"Maščevanje!" kličejo jezni Nemci.

Berlin, 28. junija. —Ultra nemški list "Deutsche Zeitung" je prinesel danes povodom padca nemškega cesarstva na prvi strani sledeči oklic:

"Danes bodo nemški ponos in nemško čast položili v grob v dvorani ogledal v Versailles; to se bo vršilo tam, kjer je l. 1871 nemško cesarstvo vstalo v vsej svoji slavi. Toga ne bomo tako kmalu pozabili. Po napornem delu bo nemško ljudstvo zopet?! skušalo doseči to važno mesto in slavo med drugimi svetovnimi narodi, do kar je povsem opravičeno .Potem se bomo pa maščevali nad krivico iz leta 1919!"

"Tageblatt" piše: "Nemško ljudstvo ne odobrava pogodbe, katero bodo danes nemški delegatje podpisali. Tudi ne verujemo, da bo naše ljudstvo to sploh kedaj potrdilo. Čeravno je mir na pergamentu podpisan, ostane vsejedno le kos papirja, ker krši vse postave in morale. Ta papir je najbolj nesramni predmet izložbe v muzeju civilizacije."

Velika desetorica.

Pariz, 30. junija. — Ker se je vsled podpisane mirovne pogodbe velika četvorica razšla, se je namesto iste določilo veliko desetorico, ki bo opravljala in nadzorovala kolonije in teritorije odvzete sovražnim silam: Avstrije, Ogrske, Bolgarske in Turčije. Vseh pet velesil bo imelo v tem svetu po dva delegata, kakor sledi:

Clemenceau in Pichon za Francijo, Lansing in House za Združene države, Balfour in Bonar Law za Anglijo, Tittoni in Marconi za Italijo in Makino ter Činda za Japonsko.

Državni tajnik Lansing je zdaj načelnik ameriške mirovne delegacije, dokler ostane ista v Parizu.

Nemška blokada.

London, 28. junija. — Iz verodostojnih virov se poroča, da bo blokada z Nemčijo šele tedaj odpravljena ,ko bodo vse države, tako tudi Nemčija povsem odobrila mirovno pogodbo. Kar se tiče Združenih držav, mora isto sprejeti še kongresna in senatska zbornica; predsednik Wilson jo je že itak podpisal.

Predsednikova poslanica na ameriško ljudstvo.

Washington, D. C. 28. junija. — Povodom sklenjenega miru je poslal predsednik Wilson sledečo zanimivo poslanico na ameriško ljudstvo, v kateri prosi, da naj se mirovno pogodbo in ustavo lige narodov sprejme brez kake rezervacije, ali premembe.

Poslanica je dospela danes v roke predsednikovega privatnega tajnika Tumulty in se glasi sledeče:

"Moji sodržavljani! Mirovna pogodba je podpisana. Ako bo ista v celoti potrjena, in ako se bo doslovno ravnalo po točkah iste, potem bo tvorila ta pogodba charter novega reda in svetovnih zadev.

Pogodba je zelo ostra, kar se tiče obveznosti in kazni ,katere so Nemčiji naložene. Te kazni so pa radi tega tako stroge, ker se mora velike krivice, storjene po Nemčiji — uravnati in popraviti. Nič ni v tej pogodbi takega, kar bi Nemčija ne mogla izvršiti. Nemčija zadobi lahko zopet svoje pravično stališče na svetu, če bo točno in častno izvršila svoje obveznosti.

In še več je ta mirovna pogodba, kakor samo pogodba z Nemčijo. Ista daje svobodo velikim narodom, ki preje niso imeli nikdar prilike priti do svobode.

Ta pogodba končuje enkrat za vselej stari neznosni red, s katerim je mala skupina sebičnih mož izrabljala ljudstvo velikih cesarstev, da mu je služilo za povzdigo časti, oblasti in sile.

Ta pogodba vsebuje svobodno vladanje sveta v stalni ligi, v kateri se ljudstvo (države) zavezujejo izrabljati svojo skupno moč za ohranitev miru, resnice in pravice.

Ta pogodba je mednardona postava istinitosti, opremljena z važnimi sankcijami.

Ta pogodba odklanja pravico do kakega podjarmljenja; zavrača nečelo anektiranja, ter nadomešča novi red, na podlagi katerega ne bodo gotovi narodi več podložniki gospodstva, dominacije in izrabljanja po kakem bolj močnem narodu. Ti narodi, ki doslej še niso dospeli do svojih političnih pravic, neodvisnosti in protekcije bodo lahko živeli v slogi in miru, Podpirale jih bodo vlade, ki bodo za to odgovorne, ker bodo pospeševale blage cilje človečanstva. Vsi ti cilji in točke so označene v pogodbi "Lige narodov."

Ta pogodba priznava neovrgljive pravice narodnosti, pravice manjšine in svetost verskega prepričanja ter izvrševanja.

Ista daje podlago konvencijam, ki bodo delale prosto pot svetovni trgovini; branila bo vsakojake omejitve tako da služila občnemu blagru celega sveta.

Ista daje tako garancijo za delavce, da se bo ž njimi pravilno postopalo ,kakor se to doslej še ni vršilo.

To se torej točke, katere nava jam tukaj, ko sem razložil pomen velikega svetovnega charterja. Imamo torej dovolj vzroka do prave zadovoljnosti, splošnega zagotovila in zaupanja.

.Woodrow Wilson."

Predsednik Wilson je zoper londonski pakt.

Pariz, 30. junija. — Ker teritorijalni spor med Italijani in Jugoslovani še dosedaj ni poravnan, bo skušala to pereče zadevo uravnati nedavno imenovana velika desetorica ko pride na vrsto točka mirovne pogodbe z Avstrijo.

Iz verodostojnih virov se poroča, da je ostal predsednik Wilson v zadevi jadranskega vprašanja neomajan. Predno se je vrnil v Ameriko, je naročil tajniku Lansingu ,da preostali ameriški mirovni delegatje ne smejo na noben način odobriti tajnega londonskega pakta,, sklenjenega ob izbruhu vojne Italije s Francijo, Anglijo in med Italijo. Amerika nikakor ne dopušča, da bi prešlo dalmatinsko obrežje, Istra, Trst, Gorica in del Kranjske na podlagi znane londonske pogodbe s silo v italijanske roke. Tajnik Lansing, ki nadomešča predsednika Wilsona sedaj v Parizu je obljubil, da se bo dane mu naloge strogo držal.

Pariz pozdravil Wilsona pred odhodom.

Pariz, 28. junija. — Odkar se je ameriški predsednik Wilson že drugič mudil v Evropi, ni še nikdar preje doživel take časti in demonstracije kot danes na večer, ko se je odpravljal proti Brestu in od tam dalje domov.

Vse pariško ljudstvo se je zbiralo na ulicah v bližini kolodvora Gare des Invalides, kjer je stal predsednikov posebni vlak.

Vojaški in policijski kordoni so le s težavo držali ljudstvo v redu, ko se je pripeljal predsednikov avtomobil mimo. Ljudstvo je navdušeno klicali: "Vive Wilson!" "Vive Les Etats Unis!" (Živel Wilson! Živele Združene države!) Le s težko silo se je mogel predsednikov avtomobil prerinniti dalje.

Predsedniku Wilsonu sta sledila v avtomobilu francoski predsednik Poincare in minist. predsednik Clemenceau, katera je ljudstvo tudi burno pozdravljalo.

Na kolodvoru je bilo mnogo diplomatov in ministrov, ki so Wilsonovi dvojici klicali: Srečno! že potem ko se je jel vlak dalje pomikati. Vlak je odvozil točno ob pol 10. zvečer, ter je bil ves okrašen z zavezniškimi zastavami in grbi.

Ovacija v Brestu.

Predsednika Wilsona sta spremila do Bresta M. Pichon in Andre Tardieu, dalje poslanik Jusserand in baron di Celere (italijanski poslanik) ki sta na potu v Washington.

Kakor v Parizu, tako je ljudstvo tudi v Brestu navdušeno pozdravljalo predsednika Wilsona ob prihodu in odhodu. Parnik "George Washington" odpluje s ameriškimi gosti jutri popoldne proti New Yorku.

Predsednik Wilson se vrača domov.

Brest, Francija, 30. junija. — Predsednik Wilson se je s svojo soprogo in drugim spremstvom včeraj popoldne vkreal na parnik "George Washington," ki bo dospel v 7 dneh v New York.

Pred odhodom se je zbrala na pomolu velika množica ljudstva, ter ga je iskreno pozdravljala, želeča mu srečno potovanje.

Iz New Yorka se semkaj poroča, da delajo ondi velike predpriprave za slavnostni sprejem predsednika Wilsona.

Nova razpredelba časa v Jugoslaviji.

Iz Belgrada se poroča, da je vlada izdala naredbo, da se dnevni čas šteje od 1 do 24 in ne več od 1 do 12. Isto naredbo imajo v Italiji, kjer štejejo ure od ene do 24.

Novi pečat za državo SHS.

Ministrstvo za notranje zadeve v novi državi SHS. je odredilo, da se bo rabilo pečate s trojnim besedilom oziroma abecedo in sicer v cirilici v hrvaškem in slovenskem jeziku. V kakoršnem jeziku bo spisana vloga v istem besedilu se bo rabil pečat.

Internacije v Celju in Šoštanju.

Policijska oblast je internirala Franca Woschnagga, Adolfa Orela, Viktorja Haucke in nekega uslužbenca tvrdke Woschnagg v Šoštanju ter dr. Valterja Negri, dr. Edvarda Gollitscha, dr. Avgusta Schurbija, dr. Otona Ambroschitscha, Gustava in Otona de Toma, Henrika Findeisen, policaja Zintauerja in Urla v Celju, ter jih odvedla v Ljubljano. Imenovani so rovali proti naši vladi ter paktirali z uporniki.

Borba za prohibicijo.

Washington, D. C. 30. junija — Doba vojne prohibicije se je začela danes o polnoči, vendar je justični department naznanil, vsem svojim agentom širom držav, da bo po 1 .juliju še dovoljena prodaja pive, vsebujoče 2 in tri četrtine odstotkov alkohola.

Prepovedano je pa prodajati po 1. juliju žganje (visko) in močno vino.

Koliko časa bo ta odlok veljal, je še neznano. Zadeva bo šele rešena s posredovanjem najvišjega sodišča in pa v kongresu.

Demobilizacija ameriške armade.

Washington, D. C., 1. julija.— V višjih vojaških krogih se čuje, da bo demobilizacija ameriške armade dovršena s 1. avgustom t. l. O tem bo izdal končni odlok armadni generalni štab, ne pa justični department. Načelnik tega štaba, general March, bo obvestil generalnega pravdnika Palmerja, da naj sporoči predsedniku Wilsonu o dovršeni demobilizaciji in da ni glede iste nobenega zadržka več v zadevi vojne prohibicije.

Vojni department dela sedaj s podvojeno silo, da se bo do 1. avg. vrnila domov s Francije večina ameriškega vojaštva; zatem bo pa generalni štab proglasil demobilizacijo kot uradno končano, dasiravno bo ostalo zunaj še nekaj manjših oddelkov v stražni službi.

Prekoatlantski polet.

London, 2. julija. — Zračno ministrstvo je prejelo danes iz Fathlin otoka na severnem Irskem brezžično brzojavko, da je orjaški angleški zrakoplov "R. 34" na potu preko Atlantika v Ameriko. R. 34 je zapustil pristanišče East Fortune na Škotskem danes ob 1:48 zjutraj. Poveljnik tega zrakoplova major Scott zatrjuje, da bo preletel morje v 17 urah, če ne bo neugodno vreme. Ustavil se bo na Long Islandu pri New York.

Potres v Italiji.

Rim, 30. junija. — V bližini mesta Florence se je pojavil minulo nedeljo dne 29. junija močan potres, ki je povzročil mnogo škode. Najbolj prizadeto je bilo mestece Vicchio, 15 milj oddaljeno proti severu od Florence. V tem mestu je bilo vsled potresa ubitih 130 oseb in več sto ranjenih, število žrtev iz mesta Florenca je dosedaj še neznano. Pač prihajajo semkaj poročila, da so vse tamošnje bolnišnice prenapoljnene z ranjenci. Prebivalci mesta Florenca, Arezzo in Siena so prebili prvo noč po katastrofi na prostem, ker se boje ponovnih potresnih sunkov.

Poštnina za pisma zopet dva centa po 1. juliju.

Washington, D .C. — Dne 1. julija odpade tricentna poštnina za navadna pisma in v veljavo pride zopet stara poštnina 2 centa in 1 cent za dopisnice .Kdor ima večje število tricentnih znamk, jih lahko zamenja na pošti za dva in enocentne znamke.

NAZNANILO.

Včeraj smo prejeli od g Ivan Mladineo, vodje jugoslov. vladnega informacijskega biro-ja v New Yorku brzojavko, da pride uradnim potom za 6 dni v Chicago in da bo strankam pomagal pri vložitvi pritožbe preplačanega dohodninskega urada.

V tej zadevi se bo Mr. Mladineo mudil dne 7. in 8. julija po 6. uri zvečer v lokalih John Zvetina na 18. St. in Racine ave.

Dne 9. julija od 6 ure dalje v Hrvatski cerkveni dvorani na Wentworth ave.

Dne 10. julija od 6 ure dalje v Srbski cerkveni dvorani.

Dne 11. julija od 6. ure dalje v Hrvatski cerkveni dvorani v So. Chicagu.

Dne 12. julija od 6. ure dalje v Slovenski cerkveni dvorani v Chicagu.

IZ URADA GL. TAJNIKA K. S. K. J.

S tem naznajam izid splošnega glasovanja za "reinsurance" K. S. K. J., katero se je zaključilo dne 1. t. m. na podlagi sklepa glavnega odbora.

Glasovanja se je vdeležilo 76 krajevnih društev. Izid do sedaj sprejetih glasovnic je sledeči:

PROTI "reinsurance" oddanih 3446 glasov.

ZA "reinsurance" oddanih 281 glasov.

Podrobnosti o glasovanju posameznih društev sledijo kasneje, ali ko bodo nadzorniki z odborom vred pregledali glasovnice za vsako posamezno društvo. To se bo vršilo na prihodnji polletni seji gl. odbora.

JOSIP ZALAR,
glavni tajnik.

Joliet, Ill., dne 2. julija 1919.

Društvena naznanila in dopisi.

NAZNANILO.

Tem potom prosim vse člane dr. sv. Štefana št. 1, da vsakdo brez izjeme vdeleži naše prihodnje seje, in ob enem odda svoj tiket od zadnje veselice, ker moramo takoj po seji plačati vojni davek od vstopnic, kedor ga ne bode oddal na prihodnji seji, ga bode moral plačati, ker mora tudi društvo plačati davek od vsakega listka kateri ni vrnjen. Z bratskim pozdravom

Math Grill, tajnik.

NAZNANILO.

Iz urada tajnika dr. sv. Jožefa št. 12 Forest City, Pa.

Tem potom naznanjam vsem članom(icam) na potnih listih, da oni, ki mi še niste poslali listkov o opravljeni velikonočni dolžnosti., da mi jih pošljete naj kasneje in zanesljivo **do 15. julija.**

Kdor se ne bo ravnal po tem naj sam posledice in krivdo trpi. Jaz moram poročati duhovnemu vodji imena članov ki so to dolžnost opravili in ki je niso.

Izvzeti so le oni, ki so preveč oddaljeni od duhovnika, da ne morejo tega opraviti in teh je pa samo par.

Še enkrat Vas torej prosim, da mi listke gotovo pošljete do gori navedenega dne, da ne bo nobene sitnosti, kakor je bila lansko leto.

S pozdravom

Društv. tajnik.

NAZNANILO

Društva sv. Petra in Pavla št. 30 K. S. K. J., Calumet, Mich.

Ker sem jaz kot društveni tajnik in zastopnik za kratek čas odpotoval v Milwaukee, Wis. in mi še ni mogoče nazaj priti, sem izročil tajništvo in zastopništvo do konca leta sobratu **Frank Vesel-u 2311 Co. Road, Calumet, Mich.**

Vsled tega prosim in opozarjam vse člane, da naj se zanaprej oglasijo v vseh društvenih zadevah pri gorimenovanem bratu pod gori navedenem naslovom.

S sobr. pozdravom

Paul K. Madronich,
bivši tajnik.

NAZNANILO.

Iz urada dr. Sv. Antona Padov. št. 87, Joliet, Ill. se naznanja članom in članicam, da bo društvena seja dne 6. julija to je prvo nedeljo v mesecu in ne kakor po navadi drugo nedeljo. To velja samo za ta mesec. Seja se vrši v šolski dvorani sv. Jožefa št. 1. točno ob eni uri popoldne.

Naprošeni ste da se te seje vdeležite v obilnem številu in da bi malo bolj redno plačevali mesečne prispevke.

S sobratskim pozdravom

F. Bambich, tajnik.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

V dolžnost si štejem zahvaliti se v prvi vrsti slavni K. S. K. Jednoti, kakor tudi društvu sv. Vida št. 25 v Clevelandu, O., kamor pripadam jaz in je pripadala tudi moja pokojna soproga

JOSIPINA VOUK,

katera je preminula dne 1. maja t. l. in za katero mi je izposlovalo društvo sv. Vida pri K. S. K. J., hitro, točno in celo posmrtnino. Bodi torej izrečena tem potom vsem prav iskrena zahvala.

Naj omenim, da je bila pokojnica stara 37 let, doma iz fare Trebnje na Dolenjskem; v Ameriki je živela 26 let. Poleg zgoraj omenjenega društva je bila tudi članica Samost. podp. dr. Srca Marije. Bodi ljubi Bog plačnik vsem onim, ki so pokojnico v dolgi bolezni obiskovali, ki so ji darovali vence in ki so se vdeležili njenega pogreba. Bog ji dodeli večni mir! kličemo:

Frank Vouk, soprog.
Rosie in Frances, hčerke.

Cleveland, O. dne 22. jun. 1919.

Bridgeport, Conn.

V najlepši dobi svojega življenja je preminula dne 17. junija 1919. po kratki bolezni gdč. Apolonija A. Golob, sestra tukašnjega župnika. Prehlajenje, ki je imelo za posledico vnetje srčne mrene, je porušilo njeno poprej trdno zdravje in pretrgalo ni' njenega življenja šele v 20. letu starosti. — Živahnega in veselega značaja kakor je bila, je bila povsod priljubljena, kar se je posebno pri pogrebu pokazalo. Pokopana je bila dne 20. junija iz cerkve Sv. Križa s slovesno sv. mašo, ki jo je služil njen brat ob asistenci Very Rev. Benigena Snoja iz New Yorka, in Rev. Anzelma Murna iz So. Bethlehema, Pa. Mnogoštevilna je bila vdeležba od strani čč. gg. duhovnikov in drugega občinstva. Bila je članica slovenskega podpornega društva sv. Jožefa št. 148 KSKJ. Zapušča tukaj dva brata, v stari domovini pa zraven matere štiri brate in dve sestri.

Trda in trnjeva je bila pot njenega življenja. Mnogo trdih skušenj je morala preiti, čeravno šele pada po letih. Vedno je gojila željo, še enkrat videti svoje domače v stari domovini, dokler se ni sama vrnila na svoj stalni dom v grob. Naj ji bo tuja zemlja lahka, njen počitek sladak! Vsem poznanim in prijateljem se priporoča v pobožno molitev in blag spomin. R. I. P.

Willard, Wis.

Cenjeni g. urednik: —

Odkar se je naš "Happy" nanenil zapustiti pečlarizem, se nič več ne čuje iz aše aselbine. Dasiravno je H. še vedno član pečlarskega kluba, mu dela to dosti skrbi in menda le malo veselja. Zdaj je pričel delovati osobito tudi na političnem polju.

Dne 22. junija so nam priredile naše farmarice nekak piknik v korist tuk. slovenske fare. Te prireditve se je vdeležilo jako dosti farmarjev, od blizu in od daleč; samo nesreča je menda tako hotela, da nam niso mogle postreči z ječmenovcem, ker se mu bliža 1. julija zadnja ura. Piknika brez kake krepčilne pijače še nismo navajeni, kajti "ginger ale" in soda voda ni za naše že okorne živce. Naše vrle farmarice so nas vseeno "potroštale", da ga bomo pri prihodnji priliki pili, kajti preskrbele ga bodo nekaj za "rezervo" še predno nam ječmenovec temperenčniki popolnoma ne ustavijo.

Vreme imamo tukaj še precej dobro; je lepo gorko in tudi dežja zadosti.

Naj še omenim, da je imelo naše društvo sv. Družine št. 136 dne 22. junija svojo izvanredno sejo, da se reši resolucijo, ki nam je bila poslana od gl. odbora K. S. K. J. Za resolucijo je bil en glas proti pa 19. Člani društva se popolnoma zavedajo ,da je treba s tako stvarjo nad vse premišljeno ravnati. Popolnoma je bil odobravan predlog, da naj se to zadevo uredi sčasoma, če bo ista v resnici zahtevana od državnih oblasti.

S pozdravom

Joe Ule.

PUEBLSKE NOVICE.

Dne 30. maja so zopet pokazali Slovenci v Puebli, da niso najzadnji v izobrazbi. Tega dne se je vršil tukaj takozvani "pageant", v katerem so nastopili raznovrstni narodi, in med katerimi smo bili tudi mi Slovenci, pod imenom "JUGO-SLAVIA, THE NEW-NATION". (Jugoslavija, novi narod). Kako krasno je bilo videti naše vrle Slovenke in Slovence v narodnih nošah. Nad 10.000 občinstva je navdušeno pozdravilo ponosno Jugoslavijo ko je korakala na oder, ter otvorila prvo točko velikanskega sporeda. Niti sanjalo se nam ni, da bomo mi Slovenci prvi pri nastopu. Toda ko smo dobili v roke program, smo pa videli da je stala "Jugo-Slavia the New nation" pod št. 1. kot otvorilna skupina velikanske predstave. Saj so pa tudi častno rešili svojo ulogo. Velikanskega aplavza ni hotelo biti ne konec, ko so naše vrle Slovenke in Slovenci odplesali svoj prvi narodni ples. Toda navdušenje je šelo prišlo do svojega viška, ko je nastopil Sl. Pev. Zbor Prešeren, ter zapel našo tužno melodijo "Jadransko Morje" v angleščini. Kako mogočno, toda tužno so nam odmevale besede: "ROAR ON ROAR ON WATERS ADRIATIC, ONCE WE PROUDLY CALLED YOU SLAVIC, WATERS ADRIATIC." itd. Aplavz je bil tako velik, da je moral zbor zapeti še eno in sicer si je zbral "Naprej!" —

In zopet je donela naša mila melodija v angleščini "Advance you Slavic standard to battle sturdy race," For will of native country, the deadly thunder face." itd. Za tem je sledelo še par narodnih plesov, in naša točka je bila pri kraju. Ko smo se vračali preko odra nazaj je zopet občinstvo dalo izraza v navdušenju in velikega avplavza ni hotelo biti konec. Zatem so nastopili drugi narodi vsi so nastopili lepo, toda Slovencev niso prekosili nobeni. To je bilo javno priznanje tudi od tukajšnjih lokalnih listov, ko so prinesli drugi dan obširno poročilo ter hvalili jugoslovanski nastop. Slovenci smo s tem pokazali, da nismo nekulturen narod kakor nas nazivljajo naši smrtni in hudi sovražniki Italjani, ampak da smo popolnoma zreli in zmožni sami odločati svojo usodo, ter da nam ni več potreba tujih cesarjev in kraljev, da bi nas izkoriščevali, ampak da sami lahko gospodarimo v vsej jugoslovanski svobodni republiki.

Odbor pageanata mi je poslal posebno pismo, ter me v pismu prosi da naj se v njihovem imenu zahvalim vsakemu posamezniku za krasni nastop. Ker mi pa tega n miogoče, naj vam bodo te vrstice v najprisrčnejšo zahvalo! Fino smo se postavili, toda za drugič se moramo pa še bolje pripraviti. Torej živele zavedne Slovenke ter člani Pevskega Zbora Prešeren. Hvala vam vsem skupaj za elegantni nastop!

Pa tudi tebi slovenski rodoljub Ivan Zorman v Clevelandu, tudi tebi smo dolžni Slovenci v Ameriki veliko zahvale, ker se tako trudiš za umetnost Slovencev. Kako imenitna je tvoja prestava "Adriatic See" in "Advance". Torej hvala tebi največja, ti slovenski umetnik. Dolžnost vsakega pevskega društva širom slovenskih naselbin pa je, da olikor mogoče proizvaja Zormanove prestavljene pesmi, ter tako izboljšuje našo umetnost z ameriško, da ameriški narod spozna, kako mila je naša melodija in naša narodna pesem.

Šolska deca slovenske šole je imela v nedeljo dne 22. junija svojo šolsko zabavo, katera je dokaj lepo izpadla. Človeku se milo stori od veselja, ko naša mala deca tako milo in lepo izgovarja slovenščino. Deklice 8. razreda so tudi igrale šaloigro v enem dejanju, "V gostilni pri znati goski", ter so prav lepo igrale zakar jim gre velika hvala. Seveda najvišjo zahvalo smo dolžni šolskim sestram, ki se tako trudijo z našo deco da jih tako lepo naučijo.

Velika nesreča se je pripetila našemu rojaku Nežiču (Po domače Trakan) pred kratkim je, na mreč hišo "mufal" in potem so mu šli sosedje pomagat kopat zaklet, in med tem časom, ko so rojaki kopali se je pa hiša, ki je bila slabo podprta podrla, ter vse pod seboj pokopala; ker se je pa hiša bolj nagnila na eno stran so se nekateri še ob pravem času umaknili, le Janez Tekavčič je zadobil hude telesne poškodbe, zlomilo mu je eno roko in dva rebra, ter ga pretrlo preko prsi. Spočetka se je mislilo, da ne bo nič z njim, toda sedaj se mu pa zdravje počasi boljša in upanje je, da bo okreval, zdravi ga dr. Snedec, ki se je pred kratkim povrnil iz vojne. Drugi ki je tudi zadobil poškodbe je Frank Prine, kateremu se pa zdravlje vidno boljša in bo kmalu okreval.

Po kratki in mučni bolezni je umrla Mrs. Kočevar, ter zapušča žalujočega soproga ter dvoje malih otročičev, stariše, Mesojedec ter brata in še dve sestri. Naj v miru počiva!

Hudo je bolan tudi mlad Slovenec Frank Mesojedec; ravno ko to pišem, visi njegovo življenje na niti; toda ker je mlad in močan, je še vedno upanje, da bo okreval. Njegova bolezen je prav hudi legar.

Za "American Jugoslav Relief" smo nabrali v Puebli okolu $1500.00, kateri denar je naš blagajnik Matt Jerman odposlal na Guaranty Trust Co., New York. Ob tej priliki izrekam v imenu pobiralcev najprisrčnejšo zahvalo vsem darovalcem za usmiljeni dar, kateri je šel v našo tužno domovino, da hrani jugoslovensko deco. Bog vam poplačaj!

Drugih posebnih novic sedaj ni, zato pa končam in se pa zopet o priliki oglasim.

Pozdrav zavedni ameriški Jugoslaviji.

John Germ.

KONGRESNIK SABATH NA SLOVENSKI VESELICI.

V zadnji številki 'Glasila' smo na obširno opisali izid patrijotične veselice, katera je bila prirejena dne 22. junija v Češki Ameriški dvorani v pozdrav in počast našim ameriškim slovenskim vojakom vrnivšim se iz vojne in taborišč zopet domov. Ta veselica se je vršila vsled inicijative naše vrle Zveze Jugosl. Žena in Deklet v Chicagu.

Da bi bila ta prireditev tem bolj pomembna, je Rev. K. Zakrajšek, osebni prijatelj kongresnika Sabatha istega povabil na to redko slavnost Slovencev v Chicagu. Ko je pisal ta ugledni povabljenec iz Washingtona, da se zanesljivo udeleži dobrodošlice v počast našim ameriškim slovenskim vojakom, je zavladalo v naši naselbini veliko veselje. Čemu pa tudi ne? Tako odličnega gosta ne vidimo vedno v naši sredini.

Kongresnik Sabath je prišel točno ob napovedanem času. V dvorani, ali na tej veselici se je mudil cele tři ure, do 8ih zvečer.

Ko so se pričele po dovršenem banketu točke sporeda v dolenji dvorani, je imel kongresnik Sabath nad pol ure trajajoč govor. Med drugim je govoril približno takole:

"Ko sem dobil v roke vabilo od Vašega g. župnika za vdeležbo tega lepega večera, sem študiral in mislil, kako bi naj ukrenil in uredil svoje važne zadeve v Washingtonu, da bi se zamogel odzvati Vašemu prijaznemu vabilu.

V kongresu imamo namreč baš sedaj dosti važnih točk na dnevnem redu, ki morajo biti do 1. julija rešene. Končno sem se le odločil, da grem enkrat med chikaške Slovence, ker v to mi je velela moja dolžnost, da z Vami vred pozdravljam naše vrle ameriške vojake in mornarje.

Vesel sem torej, da imam priliko biti med vami. Povem Vam odkrito da sem raje v družbi zastopnikov malega naroda in med priprostim ljudstvom, kakor pa v družbi bogatinov.

Ideja mlade amerikanske demokracije se bo kmalu v celem obsegu pokazala po celem, širnem svetu. Svet bo kmalu uvidel, čemu je šla Amerika v vojno, za cilje svetovne demokracije in rešitev človečanstva. In glejte, Vi Slovenci, kakor Hrvati in Srbi (Jugoslovani) ste tudi del tega ameriškega naroda, ki ste nam pripomogli do tako sijajne zmage. Čast Vam torej in priznanje! Jaz sem nad vse ponosen na našo ameriško armado in mornarico; na našo ljubljeno zvezdnato zastavo, na te, tu zbrane Vaše fante v uniformi, ki so tudi dosti pripomogli k zmagi. Hvala Vam torej iskrena za vse, kar ste v tem pogledu storili za našo in tudi za svojo domovino.

Ko ste šli v vojno ste imeli zato dvojen vzrok. Prvič spoštovanje in zvestobo do domovine drugič ste pa pri tej priliki pomagali uničiti militarizem in rešiti zatirane narode iz suženjstva. Ali niso danes Jugoslovani svobodni in rešeni avstrijskih verig? Tako je tudi z Čehi Slovaki.

Ker sem visoko cenil patrijotizem tu živečih inozemskih fantov vnetih za Združene države, sem izposloval v kongresu postavo, da so dobili vsi inozemski vojaki naše armade državljanske pravice, ali papirje, do katerih so bili popolnoma opravičeni. Med vojaki, ki se bore za svobodo, pravico in demokracijo ne sme biti razlike. Povem Vam pa, da se dela za mlačneže baš zdaj v Washingtonu postava, na podlagi katere bodo deportirani v inozemstvo. Fant, ali mož ,ki ni hotel iti pomagat svoji novi domovini tedaj, ko ga je ista klicala, ko je bila ista v sili, ni vreden, da bi sedaj užival njene udobnosti in njeno zaščito.

Nato je govornik čestital navzočima Mrs. Duller in Mrs. Verbiščar, ki sta izgubili svoja sinova v minuli vojni. Tolažil ju je, da naj ne žalujeta, ker duše njenih padlih ljubljencev se gotovo sedaj nahajajo med krilatci v nebesih, ker sta žrtvovala svoje življenje za domovino.

K sklepu je kongresnik Sabath še opominjal vse navzoče vojake, da naj vedno delujejo za povzdigo Amerike in za čast naše zvezdnate zastave. Svaril jih je, da naj se ogibajo prilik in strank, kjer se goji sovraštvo in nesporazum med ljudstvom in sovraštvo do vlade. Pri tem je mislil govornik na boljševike. Omenil je tudi spoštovanje do verskega prepričanja ozir. do Boga, trdeč: "Kdor komu nasprotuje radi vere, ni vreden da živi v naši domovini, ker tu mora vsakdo uživati tudi svobodo verskega prepričanja." (Škoda da ni urednik lista "G. S." poslušal Sabathovega govora. Kongr. Sabath je po veroizpovedanju žid, a odločno nasprotuje napram vsakemu blatenju vere.)

Na navzoče občinstvo je govornik apeliral, da naj postane sleherni državljan Amerike, ki še ni te časti dosegel. Svetoval je vsem ameriškim Jugoslovanom edinost in slogo, da naj pokažemo našim sobratom zunaj, da smo pod zvezdnato zastavo vsi edini kot bratje ,tako so pa Jugoslovani v domovini bolj složni, kot pa mi."

Kongresniku Sabathu so navzoči med govorom večkrat burno ploskali; osobito buren aplavz je pa žel naš odličen gost, ko je svoj govor zaključil.

ZAHVALA

Jugosl. Žena in Deklet, Chicago, Ill.

Zveza se tem potom najiskrenejše zahvaljuje vsem chicaškim in okoliškim Slovencem, oziroma Jugoslovanom, ki so se dne 22. junija o priliki prireditve banketa in veselice v počast našim vrlim rojakom, ki so se zopet vrnili v našo sredino, tako nepričakovano in mnogoštevilno odzvali. Prisrčna hvala tudi rojakom in rojakinjam iz Waukegana, ki so se te prireditve v tako lepem številu vdeležili.

Predvsem si šteje zveza v prijetno dolžnost, da se dostojno zahvali za velikodušne darove sledečim društvom: Društvo sv. Jurija C. O. F. $6.00, posamezni odborniki društva sv. Štefana štev. 1. K. S. K. J. iz svojega žepa $6.00, Žensko dr. Marije Pomagaj K. S. K. J. $5.00 Mladeniški klub sv. Štefana $12.00 in Mlad. sam. podp. dr. Danica $5.00. Nadalje se zahvaljujemo našim vrlim ženam in dekletom za nadvse ukusno darovano pecivo, Dekliškemu klubu za polnoštevilno sodelovanje kot strežnice pri banketu in prekrasni šopek vrtnic ki so ga darovale našim vojakom v znak ljubezni in spoštovanja za njihovo veliko delo, ki so ga dovršili v tej svetovni vojni. Zahvaljujemo se tudi možem in fantom, da so za to prireditev obe dvorani tako lepo okrasili.

Srčna hvala tudi g. Tomaziču za vse brezplačno prevažanje v ta namen potrebnih stvari, g. Frank Grillu za vse darovano mleko, in posebno g. Ivanu Zupanu uredniku "Glasila" za posebni trud, ki ga je posvetil v ta namen in veliko pripomogel do lepega vspeha, posebno s prekrasno deklamacijo "Našim vojakom v pozdrav, ki jo je v ta namen zložil.

Zahvala tudi gospej Mary Kavčič, ki je prevzela v varstvo male belo oblečene deklice.

Posebno zahvalo pa gospej Pogačar, ki je svojo malo hčerkico Ido tako umetno naučila deklamacijo "Sem slovenska deklica", kar je bila v resnici krona cele prireditve.

Nad vse pa najsrčnejša zahvala Pevskemu zboru "Lira" ki je vkljub vsem silnim zaprekam in nasprotovanju svojih sočlanov pevcev, tako odločno nastopil in pokazal svoje prepričanje, da hoče pred vsem peti svojemu narodu ne pa samo gotovim osebam okrog S. R. Z. Ne ozirajte se na to, da Vas je neki Karlček v listu "Prosveta" tako nesramno napadel, s tem Vam je nehote naredil veliko reklamo, kar bode Pevskemu zboru "Lira" v bodoče prav gotovo v korist. Karlček naj se pa le še naprej prav marljivo uči rdeče barvane olike in patrijotizma.

Čast in priznanje tudi Ženskemu Pevskemu Zboru "Jugoslavija" za prekrasni samospev in zbor "Gorenjke", ki je v resnici krasna pesem.

Konečno pa ne smemo pozabiti našega g. župnika Father K. Zakrajšeka za vse njegovo zanimanje in trud pri tej slavnosti, osobito ker je v našem imenu povabil odličnega gosta in kongresmana g. Sabatha iz Washingtona, kateri se je temu vabilu tudi radevolje odzval in dal celi prireditvi v resnici pravo patrijotično lice in pokazal da nismo članice zveze J. Ž. in D. v Chicagi nikaka monarhistična in kraljevaška "banda", pač pa da je naš nastop in delo na pravem mestu, za kar smo danes v resnici ponosne da smo članice zveze J. Ž. in D.

K sklepu se zahvaljujemo vsakemu posebej in vsem ki so kaj pripomogli, da se je ta naša nepozabna prireditev tako svečano in lepo izvršila. Živeli!

Z domoljubnim pozdravom

Odbor Zveze J. Ž. I. D.

Chicago, Ill. dne 24. junija 1919.

PISMO IZ STARE DOMOVINE.

Urednik našega lista je prejel dne 25. junija t. l. od svojega brata Josip-a, vlakovodje južne železnice v Ljubljani po 3 in polletnem molku sledeče pismo:

"Ljubljana, dne 24. maja 1919.

Dragi mi brat!

"Vendar enkrat!" — boš gotovo dejal, ko dobiš te vrstice v roke. Prav enaki vzklik je prišel tudi meni na jezik, ko sem prejel od doma pa g. A. Kuneu preko Basla na mater poslane tvoje vrstice, ki naznanjajo, da ste onostran "luže" še pri življenju. V imenu matere, ki so meni poverili nalogo odgovoriti na tvojo karto, kakor tudi v svojem imenu se ti za poslane vrstice, ki so nas vse zelo razveselile, najlepšezahvalim.

Torej naj preidem k stvari sami. Najprej omenim, da so naša ljuba mati hvala Bogu še zadosti zdravi, ter kljub 63 letom primeroma trdni, dasi še nikdar niso toliko trpeli kakor v teh, skoraj 5 vojnih letih. Vsa hišna opravila so opravljali skoraj ves čas sami, enako tudi druga gospodarska in poljska dela, ravno tako, kakor v prejšnjih mladostnih letih. Edina izdatna pomoč, brez katere bi ne mogli vstrajati, je bil vodovod v hiši, kojega ne morejo prehvaliti. Poleg telesnega trpljenja jih je vedno bolelo in skrbelo, kaj je s tem, kaj z onim? Če ste živi in še zdravi tudi vi trije tam v daljni Ameriki, ker ste bili toliko let odrezani od njih vsled vojne. Letos po zimi enkrat jih je prijela neka nevarna bolezen, da so morali ostati v postelji in so bili tudi prevideni za smrt; pa so potem počasi zopet okrevali. Upam, da bodo še nekaj let vstrajali! Bog daj!

Drugi, ki z materjo živi in dela je mlajši sin ozir. brat Ludovik, ki je izgubil prvo zimo v Karpatih desno nogo; odrezali so mu jo do pod trebuha. Revež se sedaj muči z umetno nogo in sam sebe priganja. Prime za vsako delo, tako da mu še druga noga od trpljenja in napora vsa oteče, ki pa še sama po sebi ni popolnoma zdrava vsled premrazenja v Karpatih in tudi nikdar popolnoma zdrava ne bo.

V naši vasi na Selih pod Kumom je Medvedšek umrl kot vojak v ljubljanski bolnišnici; Zidar je doma zdrav, čeprav je bil dvakrat v ogenju. Stari Jamšek je živi in Marička, njegova hči je še samica. Toliko za enkrat o domu, o materi in tvoji rojstni vasi, ki še vedno stoji tam, kot prej, dasiravno je veliko krajev širom Evrope v minuli vojni zginilo s površja.

Brat Franceljj je v Italiji v jetništvu in sicer od novembra 1918, ko je bil ves 17. polk na Tirolskem že po premirju kot vjet odveden v Italijo.

Brat Tone služi še sedaj, torej že 8. (osmo) leto kot vojak. Ko je ozdravil leta 1915 je prišel k stražni stotniji v Ajdovščino, pozneje na Opčino kot četovodja, odkoder je bil leta 1917 pridoljen ruskim vojnim vjetnikom (delavska stotnija) Kot narednik je bil dalje časa v Divači, Sežani, Ogleju in St. Stinu ob Livenzi v Italiji. Oktobra 1918 je bil doma na dopustu. Ko je šel nazaj h kadru dne 29. okt. 1918 so tam že skupaj spravljali ali (pokali) vsled preobrata. Potem je z drugim moštvom od kadra prišel v Ljubljano dne 6. novembra 1918 in ni vrgel puške stran, kot večina nezavednežev, ampak ostal je zvest sin domovine, ki je v istih osodepolnih dneh krvavo potrebovala mož, ki so skrbeli za red ob poginu naše stare mačehe (Avstrije) in ob rojstvu naše mlade Jugoslavije. O teh dogodkih ti hočem o priliki obširno poročati, če te bo zanimalo?

Tone se nahajaj sedaj na koroški fronti pri orožnikih, vedno zdrav in korajžen, da ga je veselje videti. Tukaj ti navajam naslov od brata Franceljna.

Naznanjam tudi, da je kartica iz Baselna od g. Kunca datirana 19. marca 1919 prišla materi v roke šele dne 11. maja t. l. Piši mi kaj, kako se imaš, kako je s sestro Josipino in bratom Lojzetom? Mi smo hvala Bogu vsi zdravi. Ko bo zopet redna pošta z Ameriko odprta, ti hočem bolj obširno pisati tudi o drugih stvareh kakor že omenjeno. K sklepu še naznanjam, da je tvoj nekdanji prijatelj, Adolf Gerjol, trgovec v Vodmatu pri Ljubljani lansko leto umrl.

Sprejmite torej prav iskrene pozdrave od nas vseh, tvoj zvesti brat **Josip.**

Proglašenje Neodvisnosti.

(DECLARATION OF INDEPENDENCE.)

Pojutrišnjem, dne 4. julija obhajajo Združene države svoj 143. rojstni dan. Kaj pomenja ta praznik, nam tega menda ni treba opetovano razkladati, kajti razlago in pomen istega ve in zna že vsak ameriški šolarček.

Ne samo pristne Amerikance, ampak tudi nas posinovljence strica Sam-a veže sveta dolžnost, da se ta dan živo in hvaležno spominjamo onih pijonirjev, ki so stali pred 143 leti ob zibelki naše nove domovine. Nepopisno hud in težaven je bil njih bój za dosego svobode. Dasiravno je štelo tedanjih 13 kolonijalnih državic samo okrog 4,000,000 prebivalstva ,se ljudstvo ni vstrašilo velike premoči Angležev. Naveličani dolgoletnega tiranstva ali angleškega jarma, so se po svojih zastopnikih dne 4. julija 1776 svečano in pred celim svetom izjavili, da nočejo biti več angleški sužnji, da hočejo živeti popolnoma neodvisno in svobodno pod svojo lastno vlado. To je ljudstvo tako navdušilo ,da so kmalu zatem s podvojenim junaštvom nastopili napram Angležem. Angleži so se morali poraženi vrniti tja, odkoder so prišli.

Največ zaslug v tej borbi si je iztekel naš nepozabni George Washington, katerega ljudstvo še danes hvaležno naziva "očeta" domovine. V večletnih revolucijonarnih bojih z Angleži je Washingtonu dostikrat slaba predla; navzlic vsemu temu pa ni obupal. Zatekal se je kaj rad v molitvi do Boga za tolažbo in pomoč — in zmagal je. To je napotilo kasneje ameriško ljudstvo, da si je izbralo prelepe besede "In Good We Trust" za svoje geslo. To geslo se še danes rabi pri kovanem denarju.

Letos bomo obhajali ta pomembni praznik z vse drugačnimi občutki, kot l. 1917 in 1918, ker je svetovna vojna končana; dne 28. junija t. l. se je isto v Parizu formalno zaključilo, ko je bil, tako željno pričakovani mir z Nemčijo podpisan. Li morda veste, kaj se je tudi 28. junija pred 5 leti pripetilo. Baš ta dan l. 1914 sta bila v Sarajevu umorjena bivši avstrijski prestolonaslednik Frank Ferdinand in njegova žena. Govori se, da se je ta umor izvršil po naročilu visoke dvorne dunajske kamarile in vsled namiga iz Berolina. Dogodek 28. junija 1914 je torej povzročil 5 letno svetovno vojno in 5 let zatem tudi 28. junija je bil mir z Nemčijo podpisan in najbolj krvava svetovna vojna formalno končana.

Letos bo praznovanje 4. julija vsled tega pomembno, ker bomo ta dan obhajali zopet skupno z vrlimi sinovi strica Sam-a ali z našimi vojaki; saj se jih nahaja že pretežna večina zopet doma v naši sredini. Kakor se je pred 143 leti borilo številno Američanov za svoje neodvisnost in svobodo, tako je stalo tudi nad 2,000,000 naših vrlih ameriških mož in fantov v baš minuli vojni za svetovno demokracijo. Naše čete, divizije in armade so pripomogle do tega, da se danes več ne preliva človeške krvi in da je angelj miru zopet razprostrl svoje peroti čez porušene strelne jarke in zakope v Evropi.

Čast in priznanje vsem našim hrabrim ameriškim bojevnikom!

Pijonirji Ameriške Neodvisnosti.

Združene države bodo imele v svojih zgodovinskih analih na veke zapisana imena sledečih 56 mož, ki so dne 4. julija 1776 tvegali svojo čast, življenje in premoženje pri polaganju njihove tedanje domovine v zibelko neodvisnosti in svobode. To so bili oni velmožje, prepojeni s pristnim ameriškim demokratskim duhom, ki so dne 4. julija 1776 podpisali znamenito Proglašenje Neodvisnosti v mestu Philadelphia, Pa.

Tu navajamo kratke biografične podatke podpisalcev Proglašenja Neodvisnosti.

GEORGE WASHINGTON,
prvi predsednik Združenih držav.

sedanji predsednik Združenih držav.

John Hancock, je bil veliki socijalni in politični voditelj države Mass. za časa revolucije. Rojen l. 1737 v Quincy, Mass. Po poklicu je bil trgovec v Bostonu. Leta 1775 je bil izvoljen predsednikom kontinentalnega kongresa, ter je bil kot tak tudi za časa proglašenja neodvisnosti. Kasneje je bil dolgo vrsto let guverner države Mass. Umrl je l. 1814.

Samuel Chase, iz Marylanda; rojen meseca aprila 1741; po poklicu odvetnik v Annapolis. V kontinentalni kongres je bil izvoljen l. 1774. Zatem je bil predsednik najvišjega sodišča v Marylandu, leta 1796 pa preds. najvišjega sodišča Združenih držav. Umrl je l. 1811.

William Paca, rojen l. 1740 v Hertford, Md. in v Philadelfiji vzgojen. Svoje pravne študije je dovršil v Annapolis. Leta 1774 je bil izvoljen zastopnikem prvega kongresa in zajedno tudi nadsodnikom države Md. L. 1782 je bil guverner te države; umrl je l. 1799.

Tomas Stone, rojen v Md. l. 1740. Po poklicu odvetnik, je bil izvoljen v kontinentalni kongres l. 1775, bil je zaeno tudi član odseka za sestavo narodne konstitucije. L. 1784 je bil začasni predsednik kongresa. Thomas Stone je bil vsekozi izboren državvnik do svoje smrti l. 1787.

Charles Carroll, iz Carrolltona; roj l. 1731 v Annapolis. Za časa vojne za neodvisnost je bil Charles Caroll velik pospeševalec revolucije. Dne 4. julija 1776 je bil član kongresa ter je Proglašenje Neodvisnosti ravnon isti dan podpisal. Ch. Carroll je bil zelo bogat, vsled česar je daroval ogromno od svojega premoženja v vojne svrhe. Bil je tudi vnet katoličan. Izmed vseh 56 podpisalcev je Ch. Carrol dosegel najvyšjo starost in sicer 95 let. Umrl je l. 1826.

George Wythe, roj. l. 1726 v Elizabeth okraju, Virginia. Bil je sloveč advokat v tej državi, vsled česar so ga l. 1775 izvolili v kongres. Kmalu po Proglašenju Neodvisnosti, je pregledal z Jeffersonom postave države Va.; zatem je bil kot državni kancler v Virginiji celih 20 let do svoje smrti 1794.

Richard Henry Lee, iz Virginije se je odlikoval pri sestavi resolucije za neodvisnost. L. 1774 je bil prvič izvoljen v kongres; ko je podpisal listino Proglašenja Neodvisnosti, je bil 44 let star; l. 1784 je bil predsednik kongresa. Umrl je v Chantilly l. 1794 star 50 let.

Thomas Jefferson, je bil star 33 let ko je kot zastopnik države Virginia podpisal Proglašenje Neodvisnosti, katero je on izdelal in sestavil. Kasneje bil več let guverner v svoji državi in predsednik Združenih držav. Thomas Jefferson je eden izmed najbolj zaslužnih mož v zgodovini Združenih držav.

Benjamin Franklin, rojen dne 17. jan. l. 1706 v Bostonu, Mass. Njegov oče je bil izdelovalec mila, ki je dal svojega sina učiti tiskarstva. Ben Franklin je izšolal poleg tega še v filozofa, izumitelja in izbornega državnika. Strelovod je Franklinova iznajdba. Nekaj let je živel kot agent na nekih angleških kolonijah dokler ni bil l. 1775 prvič izvoljen v kongres. Kmalu po Proglašenju Neodvisnosti je bil poslanik Združenih držav za Francijo, katero službo je opravljal do l. 1785. Umrl je v Philadelfiji meseca aprila l. 1790.

Thomas Nelson, ml. roj. v Yorku, Va. l. 1738, vzgojen na Angleškem; v kongres izvoljen l. 1775. Bil je državni guvrener, naslednik Thomas Jeffersona. Osobito se je hrabro odlikoval v bitki pri Cornwallis in Yorktownu. Umrl je l. 1789.

James Smith, rojen l. 1720 na Irskem. Po poklicu je bil odvetnik v Philadelfiji. Njegova zasluga je bila, da se je ustanovilo v Penna. prvo kompanijo prostovoljcev za upornon vojno proti Angležem l. 1774. Proglašenje Neodvisnosti je podpisal 2 avg. 1776. Smith je bil v obče čudak svoje vrste posebnih šeg in nazorov, vendar je bil kot politikar zelo sloveč. Umrl je l. 1806.

Robert Morris, rojen na Angleškem l. 1733 in v Philadelfiji vzgojen. Po poklicu je bil trgovec. L. 1776 je bil prvič izvoljen članom kongresa. Za časa revoluc. vojne je vodil Morris vse važne finaněne zadeve. Na svoja stara leta je pa izgubil vse svoje premoženje, tako da je bil celo obsojen v ječo vsled velikih dolgov. Umrl je l. 1806.

Benjamin Rush, roj. 1743 v Philadelfiji, v Princetonu vzgojen. Študiral je medicino v Evropi, nakar se je zopet nazaj povrnil. Dr. B. Rush je bil istočasno najbolj sloveči zdravnik v Pennsylvaniji. Član kongresa je postal l. 1776. Leto kasneje je bil imenovan general. štabnim zdravnikom centralnega departmenta, kojo službo je opravljal do svoje smrti l. 1813.

Benjamin Harrison, roj. 1743 v Virginiji. Politično karijero je nastopil l. 1764 ko je bil izvoljen članom zakonodajne zbornice svoje države. 10 let kasneje je bil izvoljen v kontinentalni kongres, kjer je ostal do l. 1777 L. 1778 je bil predsednik (speaker) poslanske zbornice v Virginiji, l. 1782 pa guverner. Umrl je l. 1791.

George Clymer, roj. l. 1739 v Philadelfiji. Član kongresa v Philadelfiji je postal, ko se je nek zastopnik branil glasovati za resolucijo neodvisnosti. Proglašenje Neodvisnosti je podpisal 2. avg. 1776. in je opravljal zatem razne važne državne službe. Umrl l. 1813.

Francis Lirhtfoot Lee iz Virginije je bil brat Rihard Henry Lee-ja. Roj. 1732. Kot član virginske poslanske zbornice je bil l. 1775 izvoljen v kontinentalni kongres, kjer je ostal 4 leta. Bil je zelo popularen mož svoje dobe. Umrl je v Richmond, Va. l. 1791.

George Taylor, rojen l. 1714 na Irskem. Taylor je delal pri prihodu v Ameriko dlje časa v neki železolivarni v Pennsylvaniji (Durham). Kasneje si je s to obrtjo pridobil veliko premoženja. Bil je okrožni sodnik in polkovnik milice. Julija 1776 je postal član kontinent. kongresa; enajst dni zatem je pa podpisal znamenito Proglašenje Neodvisnosti. Umrl je v Eastonu l. 1781.

James Wilson, roj. 1742 na Škotskem. V Philadelphijo je došel l. 1766 kjer je opravljal službo učitelja starih jezikov na nekem liceju. L. 1768 je postal odvetnik, l. 1775 pa član kongresa. James Wilson je bil vnet pristaš Proglašenja Neodvisnosti. Kasneje je služboval kot član vrhovnega sodišča do l. 1798 ko je umrl.

Francis Lewis, iz New Yorka, je bil 63 let star, ko je podpisal Proglašenje Neodvisnosti. Rojen je bil leta 1713. v Wales na Angleškem in je prišel v Ameriko kot 21letni mladenič, kjer je imel veliko eksportno kupčijo; umrl je pa popolnoma obubožan l. 1803.

George Read, rojen leta 1733 v Maryland. Ljudstvo ga je izvolilo zastopnikom prvega kongresa za državo Penna. L. 1776 je Read izdelal ustavo za državo Delaware, vsled česar je bil leto kasneje izvoljen podpredsednikom te države, zatem pa vrhovnim sodnikom. Umrl je leta 1798.

Thomas McKean, rojen 1733. Bil je zastopnik kongresa ves čas revolucijonarne vojne, leta 1781 pa predsednik kongresa. Od l. 1799 do 1808 je vodil službo guvernerja v Penna. Umrl je l. 1817.

William Floyd, iz Long Islanda (New York) je bil rojen l. 1734. Na listini Proglašenja Neodvisnosti stoji njegovo ime prvo v skupini podpisovalcev iz države New York. Floyd je bil ponovno izvoljen v kontinentalni kongres ter v senat države New York. Umrl je l. 1821.

Filip Livingston, rojen l. 1716 v Albany, N. Y. Svoječasno je bil najbolj znani trgovec v New Yorku, član I. in II. kongresa. Ko je podpisal Proglašenje Neodvisnosti, je bil 60 let star, umrl je pa že dve leti kasneje.

George Ross, iz Newcastle, Del., rojen 1730, je bil po poklicu odvetnik v Lancaster, Pa. V kongres je bil izvoljen l. 1774, 5 let zatem pa kot član vrhovnega sodišča države Penna. Umrl je l. 1779.

Lewis Morris, rojen 1726 v Morrisania, N. Y. Proglašenje Neodvisnosti je podpisalMorris baš v onem času, ko se je nahajal oddelek angleških vojakov samo pekaj milj od njegovega doma, tri angleške bojne ladje pa samo za dober streljaj od njegove hiše. Vsled tega so Angleži njegovo obširno posestvo na Long Island uničili in zažgali. Umrl je l. 1817.

Richard Stocton, rojen leta 1730 blizu Princetona, N. J., je bil sloveč advokat. Član kongresa je postal l. 1776. Angleži so tudi njegovo posestvo opustošili in ravnali s Stoctonom zelo hudo, da je vsled prizadetih ran l. 1781 umrl.

John Whiterspoon, potomec slovečega John Knox-a, je bil rojen l. 1722 na Škotskem. Bil je kaplan pretendenta in l. 1767 izvoljen predsednikom Princeton univerze. Po Proglašenju Neodvisnosti je ostal še 6 let član kongresa. Umrl je leta 1794.

Francis Hopkinson, znan kot pesnik, umetnik, glasbenik in državnik je bil star 39 let, ko je podpisal Proglašenje Neodvisnosti. Istočasno je bil Hopkinson zelo navdušen domoljub in sloveč državnik. Umrl je leta 1791.

Abraham Clark, iz New Jersey, rojen l. 1726. V kontinentalni kongres je prišel koncem junija 1776, kjer se je osobito potegoval za finančne zadeve. V privatno življenje je stopil l. 1794, nakar je naslednje leto umrl zadet od solnčarice.

Josiah Bartlett, rojen leta 1729 v Amesbury, Mass. Izvrševal je več let zdravilstvo v Kingston, N. H. Leta 1775 je bil član varnostnega odseka ter je podpisal Proglašenje Neodvisnosti kot zastopnik države New Hampshire; kasneje je postal tudi guverner te države. Umrl je leta 1795.

William Whipple, rojen 1730 v Kittery, Maine. Leta 1759 se je naselil kot trgovec v Portsmouth, N. H., koja država ga je poslala leta 1776 v kongres. Leta 1777 je postal brigadir milice, pri koji priliki je spremljal vjeto armado v Boston po predaji Burgoyne. Kasneje je bil sodnik do leta 1785, ko je umrl.

Samuel Adams, rojen leta 1722 v Boston, Mass. Dasiravno je dovršil bogoslovne študije, se je posvetil kasneje političnemu delovanju. V prvi kongres je bil izvoljen l. 1774. V boju za neodvisnost je bil vneti revolucijonar, kasneje pa guverner države Massachusetts. Umrl je leta 1803.

DR. ANTON KOROŠEC,
bivši predsednik Jugoslovanske vlade v Zagrebu, sedanji ministrski podpredsednik in minister prehrane države S. H. S. v Belgradu.

John Adams, rojen 1735 v Quincy, Mass. Po poklicu odvetnik, je prišel leta 1774 prvič v kongres. Adams je bil tudi vnet pristaš revolucije napram Angležem. Kasneje je bil poslan Adams kot prvi poslanik na Angleško; po svojem povratku je bil izvoljen prvim podpredsednikom Združenih držav, za Washingtonom pa predsednikom. Umrl je leta 1826.

Robert Treat Paine, rojen 1730 v Bostonu. Študiral je bogoslovje, ter postal kasneje advokat. V kongres je bil izvoljen leta 1774, kjer je ostal do leta 1778. Zatem je opravljal službo državnega pravdnika in vrhovnega sodnika v Massachusetts. Umrl je leta 1814.

Eldridge Gerry, iz Mass. je bil 5. poslanec, ki je Proglašenje Neodvisnosti podpisal. Rojen 1745. Bil je dve leti član poslanske zbornice v Mass., l. 1775 pa član kontinent. kongresa. L. 1811 je bil izvoljen guvernerjem, l. 1812 pa podpredsednikom Združenih držav. Umrl je leta 1814.

Stephen Hopkins, iz Rhode Islanda je bil že 70 let star, ko je podpisal Proglašenje Neodvisnosti. Ker je imel mrtvoudno roko, je to važno delo izvršil s težavo. Hopkins je bil sprva farmer, kasneje je postal občinski pisar in celo guverner v svoji državi. Umrl je l. 1785.

"GLASILO K. S. K. JEDNOTE"

Izhaja vsako sredo.

Lastnina Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote v Združenih državah ameriških.

Uredništvo in upravništvo:
1951 West 22nd Place, CHICAGO, ILL.
Telefon: Canal 2487.

Naročnina:

Za člane, na leto	$0.96
Za nečlane	1.50
Za inozemstvo	2.00

OFFICIAL ORGAN
of the
GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION
of the
UNITED STATES OF AMERICA

Issued every Wednesday.

Owned by the Grand Carniolian Slovenian Catholic Union of the United States of America.

OFFICE:
1951 West 22nd Place, CHICAGO, ILL.
Phone: Canal 2487.

Subscription price:

For Members, per year	$0.96
For Nonmembers	1.50
For Foreign Countries	2.00

81

William Ellery, iz Rhode Island, roj. 1727. V kongres je bil zaeno z Stephen Hopkinsom l .1776 izvoljen, kjer je ostal član do 1785. Vsled vojne je izgubil vse svoje premoženje ko je umrl l. 1819.

Roger Sherman, roj. v Newtonu, Mass. l. 1721. Po poklicu je bil sprva črevljar, se je pa kasneje izšolal za odvetnika. Dasiravno in zelo mlad, je bil izvoljen kot član vrh sodišča države Conn. V kongres je bil prišel 1775. Sherman je bil tudi član odseka za sestavo resolucije neodvisnosti. Umrl je l. 1793 v New Haven, Conn.

Samuel Huntington, roj. 1732 v Windham, Conn. Kot odvetnik je bil sprva angl. kraljevi državni pravdnik in član vrh. sodišča. V kongres je bil izvoljen l. 1775; 4 leta zatem je bil tudi predsednik kongresa. Kasneje je postal guverner države Conn. Umrl je l. 1796.

William Williams, roj. 1731 v Lebanon, Conn. Dasiravno izšolan za duhovnika se je posvetil vojaškemu stanu in se kot častnik v deležil več vojn l. 1775 proti Angležem. Kot član poslanske zbornice svoje države, je opravljal to delo celih 45 let; v kongres je bil izvoljen 1776. Umrl je l. 1811.

Oliver Wolcott, roj. 1726 v Conn. Študiral je na znani Yale univerzi. V kongres je prišel l. 1776. Kot poveljnik prostovoljcev iz Conn. je pomagal pri zavzetju Burgoyne. L. 1796 je bil izvoljen guvernerjem države Conn., je pa že naslednje leto umrl.

William Hooper, roj. 1742 v Boston, Mass. L. 1767 je prišel kot odvetnik v Wilmington, N. C., kjer je bil 1773 leta prvič izvoljen v zakonodajo, 1774 pa v kongres. Umrl je l. 1790.

Joseph Hewes, roj. 1730 v New Jersey. L. 1760 se je nastanil v Edentonu, N. C. kot trgovec. Ker je bil izboren politikar in velik prijatelj ljudstva, je bil izvoljen v kongres kot prvi zastopnik svoje države. Umrl je v Philadelfiji l. 1779.

Button Gwinnett, rojen l. 1732 v Walesu na Angleškem. V Ameriko je prišel še kot otrok. L. 1776 je bil izvoljen članom kongresa kot zastopnik države Georgia. Ker je bil Gwinnett smrtni sovražnik generala Mc Intosh-a iz ravnoiste države mu je leta napovedal boj 27. maja 1777 v katerem je Gwinnett padel.

Lyman Hall, roj. 1731 v Connecticut. V kontinentalni kongres je bil izvoljen od neke patrijotične stranke onega mesta in v onem času, ko je pretežna večina prebivalstva držala še z angleško krono. V svojem življenju je Hall veliko delal in pisal za povzdigo vere in vzgoje. Umrl je l. 1791.

Edward Rutledge, roj. 1749 v Charleston, S. C. V kongres svoje države je bil izvoljen l. 1775. L. 1776 je postal član prvega vojnega sveta. L. 1780 je bil kot vojni vjetnik v Charlestonu, l. 1798 so ga izvolili guvernerjem države So. Carolina. Umrl je l. 1800.

George Walton, roj. 1740 v Frederick okraju, Virginia, Izučil se je sprva mizarstva, kasneje je pa postal odvetnik v državi Georgia, koja država ga je l. 1776 poslala kot zastopnika v kongres. Zatem je bil 2 krat guverner te države in večletni senator Združenih držav. Umrl je l. 1804.

Thomas Heyward jr. iz So. Carolina, roj. 1740. Bil je sin zelo premožnega lastnika nasadov ki ga je poslal v Evropo v svrho šolanja. L. 1775 je bil izvoljen članom kongresa. Opravljal je zatem razne važne civilne in vojaške službe do svoje smrti l. 1809.

Thomas Lynch jr. je bil star samo 27 let, ko je podpisal Proglašenje Neodvisnosti. Roj. je bil v S. Carolina, ter je prevzel po očetovi smrti zastopništvo v kongresu. Ko se je l. 1779 zdravil v St. Eustatia je pri kopanju utonil.

John Hart, je bil rojen v Hopewell, N. J. V kongres so ga izvolili njegovi pristaši, po večini farmarji l. 1774. Daširavno je bil Hart, že v visokih letih, so ga njegovi sovražniki (prijatelji Angležev) vedno preganjali, da se je moral skrivati po gozdih vsled varnosti. Umrl je l. 1779.

Caesar Rodney. Njegov oče je prišel skupaj z Wm. Pennom v Ameriko. Caesar R. je bil rojen l. 1730 v Del. V kongres je bil izvoljen l. 1774. Umrl je l. 1783.

Mathew Thornton, roj. 1714 na Irskem. Študiral je zdravilstvo v Londonderry, N. H. V kongresu je bil l. 1776 le malo časa. Thornton je bil slednji, ki je podpisal Proglašenje Neodvisnosti.

Arthur Middleton, iz So. Carolina, roj. 1743 na Angleškem. Svoje študije je dovršil na Cambridge univerzi, Angleško. V kongres je bil izvoljen l. 1776. L. 1780 je stopil v armado, ter je postal kmalu vojni vjetnik. Umrl je l. 1788.

John Morton, roj. 1724 v Chester, Pa. Bil je član carinskega kongresa, predsednik poslanske zbornice v Penna in član vrhovnega sodišča. V kongres je prišel l. 1774. Umrl je l. 1777.

Carter Braxton, roj. 1736 v Virginiji. Bil je sin premožnega veleposestnika. V kongres je bil izvoljen l. 1775. Umrl je zadet od mrtvouda 61 let star.

John Penn, iz Virginije, roj. 1741. L. 1775 izvoljen v zakonodajo North Caroline. Bil je izboren advokat, govornik in domoljub. V kongresu je ostal do l. 1780. Po vojni je umrl kot zasebnik 47 let star.

Teh 56 podpisalcev je bilo sledeče zastopanih iz tedanjih 13 držav: Iz Pennsylvanije 9; Virginije 7; Mass. 5; New Jersey 5; Connecticut 4; Maryland 4; New York 4; So. Carolina 4; New Hampshire 3; Delaware 3; Georgia 3; North Carolina 3 in Rhode Island 2.

Naša zvezdnata zastava.

Naša sedanja Zvezdnata zastava je bila sprejeta in odobrena v kongresu dne 14. junija leta 1777, ali leto dni po znamenitem Proglašenju Neodvisnosti. (4. julija 1776).

Kar se tiče oblike, sestave in barve, je naša mogočna Zvezdnata zastava med vsemi zastavami na svetu najlepša in najbolj pomenljiva. Šest belih pasov in sedem rdečih, tvori 13 prvih držav, ki so pred 143 leti proglasile dne 4. julija 1776 svojo popolno neodvisnost in se na ta način odcepile od angleškega jarma. Vsaka izmed teh lepih barv ima svoj pomen. Bela barva znači popolnost in čistost, rdeča junaštvo in pogum. Zgoraj pri vrhu pa vidimo četverooglato modro polje, okrašeno z 48 zvezdami. Modra barva pomeni vdanost in odkritosrčnost.

Za časa revolucije l. 1776 je imela ta zastava samo 13 zvezd; tekom vojne l. 1812 je znašalo število teh zvezd 18; za časa spora z Mehiko 29; in 33 v civilni, ali državljanski vojni. Kakor že gori omenjeno, je imela prva zvednata, ali ameriška zastava samo 13 pasov; leta 1795 so ji pridejali še dva pasova. 23 let kasneje se je pa vsled določbe kongresa to število zopet skrčilo na 13. Ako bi se rabilo za vsako posamezno državo po en pas (stripe), bi zastava gotovo ne izgledala tako lično in bi tudi ne imela toliko zgodovinskega pomena.

V modrem polju pri vrhu vidimo 6 vrst zvezd, po 8 v eni vrsti. Te zvezde predstavljajo posamezne države v sledečem številnem redu:

Prva vrsta: Prva zvezda znači državo Delaware, druga državo Pennsylvania, tretja drž. New Jersey, dalje državo Georgia, Connecticut, Massachusetts, Maryland in South Carolina.

Druga vrsta: Država New Hempshire, Virginia, New York, North Carolina, Rhode Island, Vermont, Kentucky in Tennessee.

Tretja vrsta: Država Ohio, Louisiana, Indiana, Mississippi, Illinois, Alabama, Maine in Missouri.

Četrta vrsta: Država Arkansas, Michigan, Florida, Texas, Iowa, Wisconsin, California, Minnesota.

Peta vrsta: Država Oregon, Kansas, West Virginia, Nevada, Nebraska, Colorado, North Dakota, South Dakota.

Šesta vrsta: Država Montana, Washington, Idaho, Wyoming, Utah, Oklahoma, New Mexico in Arizona.

Čast in slava naši mogočni Zvezdnati zastavi!

The Star Spangled Banner.

Words by Francis Scott Key

Music by John Stafford Smith

Oh, say can you see by the dawn's early light
What so proudly we hailed at the twilight's last gleaming;
Whose broad stripes and bright stars through the perilous fight,
O'er the ramparts we watched, were so gallantly streaming?
And the rockets' red glare, the bombs bursting in air,
Gave proof through the night that our flag was still there,
Oh, say, does that star-spangled banner yet wave
O'er the land of the free and the home of the brave?

Zvezdnato vihrajoče bandero.

(Poslovenil Iv .Z.)

Povej, če ob zori jutranji zreš še,
Kar s takim ponosom sinoči vriskaje,
Pozdravljali smo, ko besnél hud boj je?
Zastava oj zvezdnata bila nam ta je.
Bomb naših odmev, raketni odsev,
Čez noč nam je praporja pričal vpoštev.
Li prapor naš zvezdnati zdaj še vihra,
Nad zemljo svobode, kjer je hrabrost doma?

Land Of Mine.

Words by Wilbur D. Nesbit. — Music by James G. MacDermid.

Oh the world is full of countries, but there's one that is my own;
It's the land that stood for freedom when it had to stand alone;
It's the land that gave a welcome to all men who would be free —
Of all the lands around the earth it is the land for me.

Chorus:

Land of mine — mine, mine! Oh, land of mine, mine, mine!
From Atlantic to Pacific, from the palm tree to the pine,
With the old flag waving o'er you,
There's no foe can stand before you,
Land of mine! Land of mine! Land of mine, mine, mine!

Now your sons rise up in legions as they did in other days;
With the old faith of the fathers we will march on vict'ry's ways;
We have heard the rousing summons as it speed from sea to sea —
And I will do my part to prove you are the land for me.

Ti moj dom!

Poslovenil Iv. Z.

O, ta svet je poln res krajev, in od teh je dom le sam,
Ki v borbi za svobodo, je on stal osamljen nam.
In ta dom je, ki v naročje nas sprejel prijazno vse.
Med vsemi ti, najdražji si, oj novi dom za me.

Ti moj dom, dom, dom; oj ti moj dom, dom, dom!
Od izhoda, do zapada, severnih do južnih tal;
Kjer vihra zastava naša, kdo bi se sovraga bal!
Ti moj dom, ti moj dom, ti moj dom, dom, dom!

Oj zdaj vstanite kvišku bratje, kakor drugi stali so,
V duhu naših prednikov delujmo, zmaga da gotova bo.
Čuli smo številne klice: od mórja tja do mórja glas:
Klicem tem se bom pridružil, ti moj dom, oj tudi jaz:
Ti moj dom i. t. d.

Op. uredništva:

Napevi, ali note za moški, ženski, ali mešani zbor v angleškem jeziku so na prodaj po 10c pri: James G. Mac Dermid, Publisher, Fine Arts Building, Chicago, Ill.

Pozdrav rojakom v domovini.

In razsekan je gordonski vozel. — Tantalonska stena med Vami in nami je porušena. — Nepopisno težko in s srčnim hrepenenjem smo prestajali dolga štiri leta v molčanju. Čakali smo rešilnega dneva, dneva zmage, Vašega osvobojenja in svetovnega miru, kakor so čakali svetopisemski preroki obljubljenega Mesijo.

Kako nas je bolelo srce, ko Vam tekom zadnjih let nismo smeli in mogli nič pisati, ker nas je vojna popolnoma odcepila od Vas. To ste skusili z nami vred tudi Vi, dragi nam sobratje in sosestre v naši mučeniški stari domovini. In še več Vsega prestanega Vašega gorja minule vojne vihre mi ne moremo do cela zapopasti, ali opisati. Še le sedaj nam prihajajo Jobova pismena poročila iz naših milih rojstnih krajev; šele sedaj čitamo zopet Vaše časopisje, polna veselih, pa tudi žalostnih vesti.

Ker je ameriška poštna oblast, baš te dni zopet dovolila pošiljanje naših listov v inozemstvo, si šteje uredništvo našega lista v sveto dolžnost, da pošilja s to številko iskrene in prisrčne pozdrave naši stari domovini in celi novi, svobodni Jugoslaviji. Te pozdrave Vam pošiljamo v imenu vseh naših trinajst tisoč (13,000) naročnikov, živečih pod našo mogočno zvezdnati zastavo.

Res škoda, da smo tako oddaljeni, da Vam ne moremo teh pozdravov ustmeno izročiti, ali Vam v pozdrav podati svoje roke. Tako bodo pa ti naši pozdravi v duhu romali mimo znanega "kipa Svobode" preko širnega Atlantika, čez s krvjo prepojene francoske bojne poljane, čez nove meje tja do cilja, do zadnje gorske koče v naši dragi Sloveniji.

Oj, da bi Vas našli ti naši prvi pozdravi iz daljne Amerike vse pri najboljšem zdravju in počutku! Žal pa, da marsikak izmed naših pozdravov ne bo dosegel svojega cilja! Moral bo iti do marsikakega groba, bodisi že doma ,ali kje v tujini. — — Marsikdo izmed nas je izgubil med tem časom kakega svojca v domovini: očeta, mater, sina, hčer, brata, sestro, ali dragega prijatelja — ki o tem do danes še ne ve. Tako boste pa tudi Vi zvedeli, kako je minulo leto smrt morila tukaj naše rojake, kdo se je ponesrečil pri delu, itd. Ta vest bo pretresljiva in huda. —

Dosti naših rojakov se že pripravlja na povratek v staro domovino. Vleče jih ljubezen do svojcev, katerih niso že toliko let videli. Kako bo bridko presenečen mož, ki ne bo našel svoje žene, ali otroka več med živimi. Njegova prva pot ga bo peljala na pokopališče. — —

Dragi nam rojaki in rojakinje! Pojutrišnjem, dne 4. julija obhajamo tukaj največji ameriški praznik, dan Proglašenja Neodvisnosti, rojstni dan naše nove domovine. Letos ga bomo obhajali s podvojeno svečanostjo — zopet v miru. S ponosom bomo okrasili svoja domovja z zvezdnatimi zastavami, simbolom demokracije in svobode. Oj, da ne moremo tega pomembnega praznika skupaj obhajati! Prišel bo pa zopet dan Vašega narodnega praznika, dan Vašega Proglašenja Neodvisnosti. Tedaj se bomo pa mi tega dneva z Vami vred skupaj spominjali in veselili. Tedaj bomo okrasili svoja domovja tudi z novo jugoslovansko trobojnico. Spominjali se bomo v duku onih velmož, ki so rešili našo staro domovino iz avstrijskega žrela: Pok. Dr. Kreka dalje Dr. Korošca, škofa Jegliča, itd. Imena teh imamo tudi ameriški Slovenci globoko zapisana v svojih srcih. Spominjamo se jih že sedaj; poleg teh so nam pa tudi v svetem spominu vsi oni naši vrli možje in fantje, ki so padli za domovino in vseh onih, ki so rešili našo milo Slovenijo pogina.

Večna jim čast in slava!

K. S. K. Jednota

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.

GLAVNI URAD: JOLIET, ILL.

Telefon 1048.

od ustanovitve do 1. junija 1919 skupna izplačana podpora $1,665,194.37.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: Paul Schneller, 6313 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
I. podpredsednik: Joseph Sitar, 607 N. Hickory St.
II. podpredsednik: Math. Jerman, 332 Michigan St., Pueblo, Colo.
Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Glavni blagajnik: John Grahek, 1012 N. Broadway St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Francis J. Ažbe, 620—10 St., Waukegan, Ill.
Pooblaščenec: Ralph F. Kompare, 9206 Commercial Ave., So. Chicago, Ill.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin Ivec, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Josip Dunda, 704 North Raynor Ave., Joliet, Ill.
Martin Nemanich, 1900 W. 22 St., Chicago, Ill.
Math Kostainšek, 302 No. 3rd Ave. West; Virginia, Minn.
John Mravintz, 1107 Haslage Ave., N. S. Pittsburgh, Pa.
Frank Frančič, 311—2nd Ave., Milwaukee, Wis.

POROTNI ODBOR:

Mihael J. Kraker, 614 E. 3rd St., Anaconda, Mont.
Geo. Flajnik, 4413 Butler St., Pittsburgh, Pa.
Anton Gregorich, 2112 W. 23rd St., Chicago, Ill.

PRAVNI ODBOR:

Anton Burgar, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.
Joseph Russ, 6517 Bonna Ave., N. E., Cleveland, Ohio.
Frank Plemel, Rock Springs, Wyo.

UREDNIK "GLASILA K. S. K. JEDNOTE":

Ivan Zupan, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill. Telefon Canad 2487.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote naj se pošiljajo na glavnega tajnika JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill., dopise, društvene vesti, razna naznanila, oglase in naročnino pa na: "GLASILO K. S. K. JEDNOTE, 1915 W. 22nd Place, Chicago, Ill.

Iz urada glav. predsednika K. S. K. J.

S tem naznanim vsemu članstvu K. S. K. Jednote, da je podaljšan čas za odločitev Re-Insurance naše Jednote in nje članstva do 1. januarja 1920, če ne bode glavni odbor pri svoji polletni seji drugače določil proti moji volji ali odloku.

To podaljšanje sem odločil na podlagi zahteve društev, katera so me prosila za natančnejše podatke in podaljšanje časa za razmotrivanje cele zadeve.

Nikakor pa nisem tega storil na zahtevo onih društev, katera so direktno protestirala proti mojemu nastopu v tem oziru, in ne samo to ampak so celo hujskala še druga društva da naj protestirajo, ter sramotno napadala mene in pa ves glavni odbor K. S. K. J.

Ta odlok izdam pod protestom da se mene ne bode in ne more smatrati ali držati odgovornega za posledice, katere bi znale nastati po prvem januarju leta 1920 na podlagi MOBILE IN NEW YORK CONFERENCE postave v koliko bi bila ista inforcirana, kar bo gotovo vsaj v nekterih državah, ampak odgovorne se bode držalo hujskače in vse tiste, kateri so protestirali, ter tiste kateri so dajali zapeljive in nepravilne podatke in informacije v "Glasilu K. S. K. Jednote".

PAUL SCHNELLER, predsednik.

Cleveland, Ohio, dne 28. junija 1919.

IZJAVA.

Jaz spodaj podpisani s tem svečano izjavljam, da nisem nikoli z Rev. Kazimir Zakrajškom govoril o Reinšurance K. S. K. Jednote in nje članstva poprej, kakor dne 11. junija t. l., torej že dolgo časa potem, ko je glavni odbor imel svojo sejo v tem oziru.

In ker je list "Glas Naroda" prinesel članek v svojih predalih v katerem dolži mene in Rev. Zakrajška, da si bova midva neke vrste "komišen" razdelila med seboj, zatorej sem pripravljen postaviti $1000 (tisoč dol.) na katerokoli tukajšno banko v izplačilo listu "Glas Naroda", kakor hitro isti dokaže, da sem jaz kedaj poprej govoril le eno besedo z Rev. Zakrajškom o Reinsurance ali kakem "komišnu".

Ta ponudba je v veljavi za dobo 30 dni, in če te ponudbe "Glas Naroda" ne sprejme, potem naj javnost sama sodi ali "Glas Naroda" poroča resnico ali trosi laži med narod?

PAUL SCHNELLER.

Cleveland, Ohio, 28. junija, 1919.

Iz urada gl. tajnika K. S. K. Jednote.

Polletno zborovanje glavnega odbora K. S. K. Jednote se prične 21. julija t. l. Vsi glavni uradniki so vsled tega prošeni, da se tega zborovanja vdeležijo in sicer, bratje nadzorniki naj se snidejo v glavnem uradu dne 21. julija, ostali bratje glavni odborniki pa 23. julija ob deveti uri dopoldne.

Krajevna društva, ki imajo kako priporočilo, pritožbo, ali navodilo za predložiti glavnemu odboru, se prosijo, da isto pošljejo na glavni urad najkasneje do 22. julija.

Za glavni urad K. S. K. Jednote:

JOSIP ZALAR,

Joliet, Ill., 25. junija 1919. gl. tajnik.

NAZNANILO ASESMENTA ŠTEV. 7—19, ZA MESEC JULIJ 1919.

Imena umrlih članov in članic.

8 FRANK HREN, star 69 let, član društva sv. Štefana št. 1, Chicago, Ill., umrl 11. junija 1919. Vzrok smrti: Srčna hiba. Zavarovan za $1000.00. Pristopil k Jednoti 12. julija 1894. R. 44.

14041 JOHN PAHULA, star 32 let, član društva sv. Cirila in Metoda štev. 4, Tower, Minn., umrl 21. maja 1919. Vzrok smrti: Zastrupljenje krvi. Zavarovan za $1000.00. Pristopil k Jednoti 8. junija 1909. R. 21.

1215 JOHN RAMUTA, star 51 let, član društva sv. Janeza Krstnika štev. 20, Ironwood, Mich., umrl 30. maja 1919. Vzrok smrti: Vnetje možganske mrene. Zavarovan za $1000.00. Pristopil k Jednoti 18. oktobra 1897. R. 29.

1545 JOŽEFA VOVK, stara 56 let, članica društva sv. Vida štev. 25, Cleveland, Ohio, umrla 1. maja 1919. Vzrok smrti: Pljučna bolezen. Zavarovana za $500.00. Pristopila k Jednoti 19 avgusta 1901. R. 39.

22479 JOHN RUSS, star 49 let, član društva sv. Petra in Pavla štev, 38, Kansas City, Kans., umrl 20. maja 1919. Vzrok smrti: Zastrupljenje krvi. Zavarovan za $250.00. Pristopil k Jednoti 2. septembra 1917. R. 47.

3513 MARKA KOSTELC, star 58 let, član društva sv. Alojzija štev. 42, Steelton, Pa., umrl 23. maja 1919. Vzrok smrti: Vnetje želodca. Zavarovan za $1000.00. Pristopil k Jednoti 4. januarja 1902. R. 42.

1958 JOH NFINK, star 6 2let, član društva sv. Jožefa št. 43, Anaconda, Mont., umrl 1. junija 1919. Vzrok smrti: Influenca. Zavarovan za $1000.00. Pristopil k Jednoti 24. jan. 1898. R. 41.

21101 VIKTORIN PERC, star 36 let, član društva sv. Frančiška Ser. štev. 46, New York, N. Y., umrl 29. maja 1919. Vzrok smrti: Srčna napaka. Zavarovan za $500.00. Pristopil k Jednoti 15. septembra 1915. R. 32.

21342 JURIJ DUDAŠ, star 37 let, član društva Marije Sedem Žalosti štev. 50, Allegheny, Pa., umrl 16. maja 1919. Vzrok smrti: Jetika. Zavarovan za $1000.00. Pristopil k Jednoti 15. januarja 1916. R. 33.

15702 MAVER MALOVIČ, star 30 let, član društva Marije Sedem Žalosti štev. 50, Allegheny, Pa., umrl 1. junija 1919. Vzrok smrti: Vnetje slepiča: Zavarovan za $1000.00. Pristopil k Jednoti 13. januarja 1910. R. 21.

12239 IMBRO RESJAN (RESEL), star 38 let, član društva sv. Janeza Krstnika štev. 60, Wenona, Ill., umrl 13. junija 1919. Vzrok smrti: Ponesrečen v premogokopu. Zavarovan za $1000.00. Pristopil k Jednoti 18. septembra 1907. R. 26.

3048 DORA HOČEVAR, stara 32 let, članica društva Marije sv. Rožnega Venca štev. 131, Aurora, Minn., umrla 29. maja 1919. Vzrok smrti: Jetika. Zavarovana za $500.00. Pristopila k Jednoti 22. februarja 1907. R. 20.

Imena poškodovanih in operiranih članov in članic.

3940 MARY KOCJANČIČ, članica društva sv. Jožefa štev. 2, Joliet, Ill., operirana 2. maja 1919. Opravičena do podpore $50.00.

8223 MANDA ČORAK, članica društva sv. Jožefa štev. 7, Pueblo, Colo., operirana 15. maja 1919. Opravičena do podpore $50.00.

7897 ANA ŠTEJ, članica društva Marije Sedem Žalosti štev. 50, Allegheny, Pa., operirana 22. januarja 1919. Opravičena do podpore $50.00.

2435 ANA GOVŽE, članica društva sv. Cirila in Metoda štev. 59, Eveleth, Minn., operirana 1. maja 1919. Opravičena do podpore $50.00.

21978 ALOJZIJ LOVŠE, član društva sv. Srca Jezusovega štev. 70, St. Louis, Mo., poškodovan 6. februarja 1919. Opravičen do podpore $250.00 za izgubo levega očesa.

7931 MARIJA VIDMAR, članica društva Marije Pomagaj štev. 78, Chicago, Ill., operirana 10. aprila 1919. Opravičena do podpore $50.00.

19186 JOHN SKRTIČ, član društva sv. Petra in Pavla štev. 89, Etna, Pa., operiran 8. maja 1919. Opravičen do podpore $50.00.

17475 FERDINAND KOBE, član društva sv. Petra in Pavla št. 89, Etna, Pa., poškodovan 19. februarja 1919. Opravičen do podpore $250.00 za izgubo desnega očesa.

22363 JOHN KORDIŠ, član društva Friderik Baraga štev. 93, Chisholm, Minn., operiran 19. januarja 1919. Opravičen do podpore $50.00.

Josip Zalar, glavni tajnik.

MLADINSKI ODDELEK.

Zaporedna številka smrtnega slučaja 63.

4954 KAROLINA KOREN, stara 6 let, 6 mesecev in 26 dni, članica društva sv. Janeza Evangelista št. 65, Milwaukee, Wiss., umrla 16. maja 1919. Vzrok smrti: Davica. Pristopila v Mladinski oddelek 2. februarja 1919. Opravičena do $100.00 za pogrebne stroške, katera vsota se je pok. starišem nakazala 3. jun. 1919.

Zaporedna številka smrtnega slučaja 64.

3956 MARIJA GREGORIČ, stara 2 leti, 5 mesecev in 6 dni, članica društva sv. Jožefa št. 57, Brooklyn, N. Y., umrla 25. maja 1919. Vzrok smrti: Vnetje možganske mrene. Pristopila v Mladinski oddelek 6. aprila 1918. Opravičena do $100.00 za pogrebne stroške, katera vsota je bila pok. starišem nakazana 17. junija 1919.

Josip Zalar, glavni tajnik.

Listnica uredništva.

V POJASNILO RAZNIM DOPISNIKOM IN KRAJEVNIM DRUŠTVOM.

Zadnje dni je prejelo uredništvo zopet celo kopico izjav, razmotrivanj in protestov za objavo v današnji prvi številki meseca julija. Na te dopise se uredništvo ni smelo in ni moglo ozirati iz dveh važnih vzrokov.

Prvič: Čas splošnega glasovanja, tako tudi razmotrivanja je bil določen samo do 1. jul. kakor sklenjeno po glavnem odboru na izvanredni seji dne 5. maja t. l.

Drugič: Že v zadnji številki smo na prvi strani priobčili važno naznanilo gl. tajnika, da je "reinsurance" v državi Illinois postavno prepovedan.

Vse dosedaj poslane nepriobčene izjave in proteste bo urednik "Glasila" dne 23. julija nesel s sabo v Joliet na sejo skupnega glavnega odbora, ter bo tam iste prečital. Priobčili jih bomo, ako gl. odbor to določi, in podaljša rok splošnega glasovanja, navzlic temu, da je ta točka že propadla pri enem glasovanju in navzlic temu, da je ta točka postavno prepovedana.

Popravek: — V štev. 23. (11 jun.) priobčenem drugem protestu na prvi strani Glasila, poslanem od treh društev iz Chisholma, je bilo pri dr. št. 93 pomotoma izpuščeno eno ime in sicer Peter Standohar-ja, blagajnika označenega društva. To pomoto je pripisovati tiskarskemu škratu, ne pa cenzuri.

N. N. Etna, Pa. — Poslanega vabila k vdeležbi velike parade žensk iz vašega mesta in okolice vsled zmage suhačev — ne moremo priobčiti. Stvar je preveč smešna. To zmago lahko obhajate doma, v kuhinji. Pri tem ste pozabila označiti glavno stvar, kdaj se bo vršila ta čudna parada? Naznanite nam torej svoj naslov da vam poslane znamke za oglas vrnemo.

Žrtve minule vojne.

Polkovnik Leonard P. Ayres, načelnik statističnega oddelka pri generalnem štabu v Washingtonu je te dni dovršil svoje zanimivo poročilo na vojni department pod naslovom: "Statistični pregled vojne z Nemčijo." Iz tega poročila posnemamo sledeče:

Ameriške izgube v 47 dni trajejoči ofenzivi ob Meuse-Argonne na Francoskem so znašale 120,000 mož (padlih in ranjenih). Te žrtve tvorijo ravno eno desetino izmed celokupne ameriške armade, ki je bila tedaj v ofenzivi (1,200,000 mož.)

Od vsakih 100 ameriških vojakov in pomorščakov, ki so se vdeležili vojne z Nemčijo, sta bila 2 ubita, ali sta 2 umrla za kako boleznijo. Za časa civilne vojne v Združenih državah je umrlo v severni armadi na 100 mož 10 vojakov.

Veliko večje so pa vojne žrtve med drugimi večjimi narodi. Statistika nam kaže, da se lahko smelo računa na vsakih 100 pod orožje vpoklicanih 25 ubitih ali mrlih.

Ameriškemu generalnemu štabu se je doslej iz najboljših virov posneti in dognati posrečilo, da je padlo in umrlo v minuli svetovni vojni 7,450,200 vojakov in sicer se delijo te vojne žrtve po državah sledeče:

Rusija	1,700.000
Nemčija	1,600.000
Francija	1,385,300
Velika Britanija	900.900
Avstrija	800.000
Italija	330.000
Turčija	250.000
Srbija in Črna Gora	125.000
Belgija	102.000
Rumunska	100.000
Bulgarija	100.000
Združene države	48.900
Grška	7.000
Portugalska	2.000

Sledeče zanimive podatke posnemamo iz tega poročila v zadevi vdeležbe Združenih držav v minuli svetovni vojni:

Skupna vojaška sila, vpoštevši armado, mornarico in mornarični kor je šala mož	4,800.000
Preko morja je bilo poslanih	2,086.000
Na Francoskem se je borilo mož	1,390.000
Vojaških potrebščin se je poslalo v Francijo ton	7,500.000
Skupno se je registriralo za naboré mož	24,234,021
Vpoklicanih je bilo mož	2,810,296
Vojni stroški do 30. aprila 1919	$21,850.000.000
Američani so se borili v bitkah	13
Dnevi bojevanja	200
Bojevanje ob Meuse Argonne . . dni	47
Američanov je bilo ubitih v vojni	50.000
Ranjenih	236.000
Umrlo vsled bolezni	56,991
Skupni smrtni slučaji v armadi	112,422

Skupna ameriška armada se je tvorila sledeče:

13 odst. iz regularne armade.
10 odst. iz narodne garde.
77 odst. je bilo pa nabornikov.

Dalje je v tem poročilu omenjeno, da sta se izmed vsakih treh ameriških vojakov, ki so dospeli na Francosko dva vdeležila vojne.

Nekaj navodil potnikom v domovino.

Vse osebe, ki so namenjene potovati iz Amerike v staro domovino, so podvržene posebnim postavam, ki so bile baš kar odobrene. Najvažnejša točka za take potnike je sledeča:

Rule III. Under a penalty of a fine of not more than $10.000, or imprisonment for not more than two years, or both, it is unlawful for travelers to take out of the United States, without a licence, any money in excess of the following amounts:

a) United States notes, National Bank notes, Federal Reserve notes or Federal Reserve Bank notes: for each adult $250.

V slovenskem se to glasi: Kaznovan bo z globo ne več kot $10.000 ali dveletno ječo ali z obema kaznima, oni potnik, ki gre iz Zjedinjenih držav, in ki nosi seboj brez dovoljenja denar Zjedinjenih držav, razven svote: v zveznih bankovcih in notah ali bankovcih Federalne banke svoto $250."

Zlata in srebrna vrednost se sploh ne sme vzeti seboj. To pomeni, da nobena oseba ki gre v staro domovino, ne sme nesti s seboj, niti ne sme imeti pri sebi, niti v kovčeku več kakor $250 za eno osebo. Če potujeta na primer oče i nmati in odrastel sin, ali hči, je dovoljeno za vsako tako osebo $250. Toda ta denar se sme nesti iz Zjedinjenih držav samo v bankovcih, nikakor pa ne v zlatu ali srebru.

Kadar je popotnik namenjen na parobrod, tedaj ga najprvo popolnoma preiščejo, sleči se mora popolnoma in mu pregledajo vso obleko, vse kovčeke, in sploh vse kar nosi s seboj, in če dobijo pri njem več kakor zgorej omenjeno, tedaj mu odvzamejo to svoto, postavijo ga pred sodnijo, zapro za dve leti, itd.

Takih dogodkov pa je že več zgodilo, zato opozarjamo naše ljudi na to postavo. Za nobeno ceno naj ne nosijo več denarja seboj kakor je predpisano.

Kadar potujete v staro domovino, pošljite denar skozi varno banko ali denarni zavod, katerega že mnogo let poznate in mu zaupate, in ta denar bo potem v vaši domovini izplačan v kronah, kakor je naša ameriška vlada odredila potom svoje Reservne banke. Namen ameriške vlade je, preprečiti, da ne bi bil denar Zjedinjenih držav raztresen po celem svetu. V Ameriki je kakih 40 raznih narodov, ki silijo domov, in če bi vsakdo ameriški denar nosil seboj, bi ga morali zbirati potem po celem svetu.

Namen vlade ni vam konfiscirati denar ali vam nekaj vzeti, kar je vaše, ampak namen vlade je, da ne nesete denarja iz Amerike, ampak ga pošljete, tako da denar tukaj ostane, a doma dobite izplačano v kronah.

A. D.

Etbin Kristan bo odpotoval v staro domovino.

Razni ameriški slovenski listi so priobčili te dni zanimivo vest, da je bil voditelj slovenskih socialistov v Ameriki, Etbin Kristan izvoljen v narodno predstavništvo države S. H. S. Pozvala ga je Jugoslovanska socijalistična stranka iz Slovenije, ki šteje že 5 svojih zastopnikov.

V tem poročilu čitamo dalje, da na znotraj nova jugoslovanska država še ni konsolidirana in da so vse notranje razmere doslej še provizorične, ali začasne. To najnovejše poročilo prihaja iz stare kraja. —To smo si tudi sami mislili in se tega zavedali. Navzlic temu pa naši nasprotniki vedno kričijo o nekih monarhistih in kraljevaših.

Radovedni smo če bo hotel g. E. Kristan potovati s potnim listom, potrjenim od legacije Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v Washingtonu?

PIŠITE V STARO DOMOVINO!

Poštna zveza z Jugoslavijo obnovljena.

Iz poštnega urada smo prejeli sledeče naznanilo:

Poštarji Združenih držav se s tem obveščajo, da se predmeti, naslovljeni v Jugoslavijo, če so v soglasju s poštno unijsko klasifikacijo, sprejemajo za odpošiljanje, in sicer registrirane ali priporočene pošiljatve, kakor tudi navadne. To velja za vse kraje v Jugoslaviji.

S to odredbo je modificirana odredba, ki je bila izdana na tem uradu dne 5. maja.

W. B. Carlile,
poštar.

Na podlagi te določbe se sedaj lahko piše v Jugoslavijo v priporočenem (registriranem) pismu; dalje lahko pošljete venkaj do 11 funtov težke zavitke (pakete) in časopise .. Poštnina za navadna pisma znaša 5c., za karte (razglednice) 2c. Naslov delajte običajen, samo namesto Avstrija zapišite JUGOSLAVIJA.

Proslava 4. julija v Chicagu.

Kakor po vseh drugih mestih, tako se bo v Chicagu letos vršila velika proslava praznika Proglašenja Neodvisnosti, dne 4. julija. Te svečanosti se vršijo v raznih parkih. Čehi in Jugoslovani nastopijo ta dan v Dvorak parku na W. 20th St. in Fisk St. Pričetek slavnosti bo točno ob 3. uri s sledečim sporedom:

1) Dvig zastave in pesem "The Star Spangled Banner".
2) Pozdrav ameriški zastavi in prisega.
3) Čitanje predsednikove, guvernerjeve in županove poslanice.
4) Kratek patrijotičen govor.
5) Pozdrav vojakom in mornarjem.
6) Pozdrav novim državljanom
7) Pesem "America".

Pri tej patrijotični slavnosti bo nastopil poleg čeških pevskih društev tudi Ženski pevski zbor "Jugoslavija". Zapel bo 2 ameriški, eno slovensko in eno hrvatsko pesem.

Slovenci in Slovenke! Vdeležite se te patrijotične slavnosti v obilnem številu!

Prezgodnji ali spomladanski pikniki so večkrat posledica nevarne pljučnice.

VESTI IZ JUGOSLAVIJE

Padlemu v spomin! Alojziju Tovorniku poddesetniku celjskega pešpolka, demo. iz Dobja pri Planini na Štajerskem. Padel častne smrti za domovino dne 31. marca 1919, v bojih za Dobrovo pri Velikovcu.

Črna temna noč je zagrnila Tvoje mlado življenje. Ni te več. Nikdar več ne bomo čuli Tvojih ubranih pesmi, s katerimi si nas razveseljeval. Kakor blisk se Ti je utrgala struna — in pevec naš si odložil harfo ter odšel v deželo zaželjenega pokoja. Živel, trpel in plakal si za domovino. Kot njen mučenec si jo ostavil ter odšel počivat v deželo duhov.

Tovariš, nikdar Te ne pozabimo, vedno nas bo bolela izguba da Te ni več v naši sredini. — Nad Tvojim junaškim grobom bodo šumeli vetrovi. Tvoje kosti strohne in razpadejo v prah. Spomin do Tebe ne ugasne nikdar v naših srcih. Ljubezen, ki si jo gojil do nas in do lepe naše domovine, ta ljubezen nas bo spremljala povsod, kot zvezda nam bo svetila v temni noči, na to zvezdo se bomo ozirali, saj ta zvezda ne bo nikoli zašla. Ker je ona nas bo varovala ter nam bo kazala po kateri poti moramo tudi mi hoditi, pa bomo res vredni sinovi "Majke Slave", katere mučenik si Ti.

POD ITALIJANSKIM JARMOM.

Radi slovenske pesmi.

V Podgrajah pri Illirski Bistrici so zaprli dne 22. marca učitelja Sardoča, njegovega brata in dva druga fanta, ker so prepevali slovenske pesmi. Vsi štirje se nahajajo še vedno v tržaških zaporih. V Rihembergu pri Gorici so se pred kratkim zbrali vaški fantje v neki gostilni in slovensko prepevali. Kmalu na to pridrve v gostilno karabinerji in jo tudi od zunaj obkolijo. Večini fantov se je posrečilo ubežati, izvzemši štirim. Te so odgnali v tržaške ječe, odkoder jih še ni nazaj. Hotelirja Ličena, ki je bil že izpuščen, so te dni zopet aretirali.

Protizakoniti nabor goriških fantov.

V Gorici so nabiti plakati, s katerimi naznanja italijanska okupacijska oblast, da se bodo vršili nabori za letnike 1897—1901. S to odredbo je Italija vnovič kršila mednarodno pravo, ki ne dovoljuje okupacijski oblasti nikakih naborov v zasedenem ozemlju ,dokler ji to definitivno ne pripade.

Kranjski Nemci in Italijani.

Oskrbnik grajščine Šumberk zahaja tedensko tri do štirikrat k divizijskemu poveljstvu v Ilirsko Bistrico. Opaža se, da uživa ta nemški oskrbnik od Italijanov vse mogoče ugodnosti. Ali zastonj?

Aretacije v masah.

Z vlakom, ki prihaja iz Ajdovščine v Gorico, prevažajo Italijani dan za dnevom ujete fante, može, dekleta in žene. Sumi se, da jih odvažajo v Italijo.

Pritisk na stariše.

Na vsem zasedenem ozemlju izvajajo italijanske okupacijske oblasti neznosen pritisk na one slovenske stariše, ki ne marajo dovoljevati svojim otrokom obiskovanja italijanskega pouka. Odvzemejo jim aprovizacijo. potne legitimacije, provzročajo jim raznovrstne sitnosti in jim groze celo z internacijami. (P. P.)

Nov učni pripomoček za pouk zgodovine je "Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov", ki jo je spisal Matija Pirc, profesor v Mariboru. Poverjeništvo za uk in bogočastje v Ljubljani jo je z odlokom z dne 28. marca 1919, štev. 1457 kot učni pripomoček srednje in ljudskošolski mladini priporočilo. — Cena 1 K, po pošti K 1.20; pri naročbi nad 50 iztisov dobe gg. učitelji in učiteljice 10 odstot popusta. Razpošilja jo pisatelj Matija Pirc, profesor v Mariboru.

Naša razstava v Parizu. Kakor poročajo naši ljudje iz Pariza, ne sme naša razstava nastopiti pod naslovom "jugoslovanska". Dodelili so nam samo eno majhno sobo tako, da bo razstavljenih le kakšnih 150 jugoslovanskih slik. V istem poslopju se nahaja izložba italijanskih in španskih umetnikov.

Apel jugoslovanskih umetnikov na kulturno javnost. Jugoslovanski umetniki so obelodanili sledeč apel na vso kulturno javnost, kot nekak odgovor d'Annunziju: "Mi, ki globoko čutimo dušo našega naroda, prisegamo pred oltarjem domovine, pri spominu padlih borcev za pravico, da se bomo borili proti vsakomur, ki bi hotel podjarmiti kakršnikoli del naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev in naj to nasilje prihaja s kakršnekoli strani. A naše sosede Italijane zagotavljamo pred svetlo uspomeno božanstvenega Danteja in Mihaei Angela in pravičnega Mazzinija in Garibaldija, katerih dela bi želeli, da i v bodoče ostanejo svetla v naši domovini, da bomo Jugoslovani krvavo odbili one, ki bi ne bili vredni in dostojni svojih velikih očetov. Troimenski jugoslovanski narod ima kakor junak v narodni legendi, tri srca junaška: Ako se mu je v sedemletnem vojevanju prvo srce umorilo v vojnah italijanskih, a drugo v tej vojni, on se bo dvignil na poslednjo brano s poslednjim srcem, in s poslednjim žanosom, pripravljen, da pade in pogine, predno ukloni glavo pod jarem sramote."

Slovensko Prekmurje v ognju.

Ljutomer, 16. maja.

Prekmursko slovensko ljudstvo se je uprlo na celi črti od monoštra Sv. Gotharda do Ljutomera. Pet dni so bili Slovenci gospodarji Prekmurja. Prosili so Belgrad, Ljubljano in Zagreb pomoči. A našli so gluha ušesa. Sedaj je žalibog upor potlačen in sicer s silo. Slovenske vasi gorijo, Madžari so iztirali več tisoč Slovencev in Slovenk v madžarske sužnjost. Pobijali so jih kot pse.

ZA PREKMURSKE SLOVENCE.

(Iz "Straže" 12. maja.)

Interpelacija narodnega poslanika dr. Jos. Hohnjeca in tovarišev na ministrskega predsednika, vodečega posle zunanjega ministrstva, o položaju in rešitvi prekmurskih Slovencev.

Svetovna vojna je z orjaško močjo sile in ideje odprla grobove, v katerih so stoletja ležali slovanski narodi, pahnjeni v narodno in politično smrt od vzporedno in vzajemno delujočega nemškega in madžarskega imperializma.

Grobovi se odpirajo za vstajenje. Če nekateri udi ostanejo v grobu, je vstajenje nepopolno in nezadovoljivo. V pojmu vstajenja je obseženo oživljenje in zajamčen povzdig vseh udov. Narodni organizem, od katerega so odsekani integralni deli, je okrnjak, podoben vojnemu invalidu. Na tisoče in stotisoče je invalidov-posameznikov, ki so obžalovanja vredni produkt vojne. Še bolj obžalovanja vredno bi bilo, če bi mirovna konferenca v Parizu ustvarila invalide-države.

Iz groba vstali slovenski narod tvori z bratskim srbskim in hrvatskim narodom edinstven državni organizem. V tem organizmu Slovenci na žalost še pogrešamo močne, za življenje sposobne po življenju hrepeneče ude.

Naše kraje, ki jih obseva in ogreva toplo južno solnce in poljublja jadransko morje, hoče nenasitni italijanski imperijalizem odtrgati od našega živega narodnega telesa in jih spremeniti v grobլje potujčene zemlje, kamor bo vsak narodno zavedni Slovenec zmiraj v duhu romal vsled one neodoljive sile, ki je lastna spominu na naše mrtve in bi ob njihovih grobovih ne žaluje samo, marveč se tudi nadeja življenja ter ga pripravlja.

Pa tudi premaganca svetovne vojne, nemški in madžarski imperializem, nočeta iz svojega smrtonosnega objema spustiti slovenske zemlje in slovenskih duš.

Še vedno tužni slovenski Korotan! Kako te je nemškonacijonalno tiranstvo zakopalo tako globoko v grob, da te celo svetovna vojna doslej še ni mogla izkopati iz njega! Ali ti, ki si bil zibel slovenske narodnosti, določena za to, da postaneš mrliška krsta tudi za kraje s svoji sosedščini? V zadnji uri bodi vsem poklicanim činiteljem izrečen najnujnejši opomin, da za slovenski Korotan dobnost in prihodnjost morala uvrstiti med one, ki so grobarji slovenstva na Koroškem in sploh na naši severni državni meji.

Še obupnejše donijo klici tistih naših bratov, ki prebivajo onstran Mure na Ogrskem. Že tolikokrat so dvignili svoj glas, proseč, naj bi jim njihovi močnejši in srečnejši bratje prišli na pomoč. Pomoči pa ni bilo od nikoder. Slovak je rešen madžarskega tiranstva rešil ga je močnejši brat Čeh. Ogrski Rusin je oproščen svojih spon s pomočjo svojih bratov izven Ogrske. Ogrskega Rumuna je osvobodila nacionalna armada ter ga je vpostavila za gospodarja na razširjenem ozemlju. Le ogrski Slovenec je še danes sužen. Narodno in politično ga še vedno davi in gnjavi madžarski nacijonalizem, madžarski boljševizem pa mu ropa imetje, pali njegove hiše in pustoši njegova polja.

Prekmurski Slovenci, ki skrivoma prihajajo preko meje, obupno tožijo, kako žalostne in neznosne razmere sedaj vladajo na Ogrskem. Reda in varnosti ni nikjer. Podivjane tolpe ropajo in plenijo pri ubogih slovenskih kmetih, ki so brez vsake zaščite in nimajo nobene pravice. Ponekod se je ljudstvo uprlo zoper boljševike. V nekaterih krajih, kot v Lendavi, pa so zopet zmagali boljševiki, ki so se strašno maščevali nad tamošnjim prebivalstvom; okoli 10 odličnih oseb so obesili kakšnih 30 pa so odpeljali s seboj. V okolici Belatino, Sobote in Cankove so se boljševiške čete odstranile, pa vzele so s seboj, kar so mogle, zlasti živila, konje, vozove itd. V G. Lendavi so boljševiki priredili shod in ker se ljudstvo ni odzvalo povabilu, so v okolici zgrabili 25 kmetov in g. župnika in so jih odvlekli s seboj. Kjer se še držijo boljševiške tolpe, od tam ljudje kar trumoma bežijo v kraje, kjer ni takih tolp.

Groza me obdaja, tako mi je koncem preteklega meseca pisal neki prekmurski Slovenec, ko moramo gledati, da so naša polja postala bojišča in naše vasi zbirališča raznim nevarnim tolpam. Vse nam bodo pojedli, pokradli in opustošili, narod bo pa pomanjkanja umiral. Manjka nam zlasti tudi soli. Ker ljudje jedo nesoljene jedi, so nastopile razne črevesne bolezni. Ne dajo nam nič, vzamejo ali, kakor se dandanašnji lepše reče, zrekvirirajo pa vse. Nedavno je tudi prišla neka, povečini židovska komisija, da bi po Ogrskem Slovenskem rekvirirala. Ker so boljševiške tolpe ljudem prej že vse pobrale, ljudje niso hoteli in tudi niso mogli ničesar dati. Židovi so potem odšli in zagrozili, da pridejo nazaj z oboroženimi tolpami.

Takšen je torej dejanski položaj v Prekmurju. Če bo tudi boljševizem formelno premagan, bodo pa vendar razdivjane, delomrzne tolpe se še vedno pojavljale in kot sredstvo v rokah madžarskih in madžaronskih elementov trpinčile slovensko ljudstvo ter na politične države v madžarski sužnosti.

Zakaj, tako v prej omenjenem pismu vpraša prekmurski Slovenec, nas jugoslovanska država, ko je del smo po prirodnem pravu in po Wilsonovih načelih, katera so podlaga bodočega miru, ne vzame pod svojo zaščito in oblast? Ali smo res obsojeni, da umremo in da nas zbrišejo s površja zemlje? Gotovo ni tako zapuščenega naroda v Evropi, kot smo mi prekmurski Slovenci.

Podpisani torej vprašajo:

1. Ali so g. ministrskemu predsedniku (voditelju ministrstva zunanjih zadev) znane te žalostne in nevzdržljive razmere v slovenskem Prekmurju?

2. Ali je vlada voljna v zadnji uri, predno še ne bo prepozno, vzeti slovensko Prekmurje pod krepko zaščito in storiti one korake, ki so odločilni in potrebni, da se ta slovenska zemlja res in ohrani za jugoslovansko državo?

V Beogradu, 6, majnika 1919.

Sledijo podpisi.

Potrjena volitev. Poverjeništvo za notranje zadeve deželne vlade za Slovenijo je potrdilo iz volitev Frana Robleka za župana v Žalcu, za občinskega svetovalca pa Frana Šušteriča, Edvarda Kukeca, Leopolda Tratnika in Janeza Skoka.

Poroka. Dne 12. jun. se je pri Sv. Jurij v Slov. Gor. poročil g. ... rušni sta bila župan g. Thaler in posestnik Marko Bauman. Mlademu narodnemu paru božjega blagoslova!

Razpuščeni občinski odbori. Poverjeništvo za notranje zadeve je razpustilo nastopne občinske odbore ter nostavilo za vodstvo občinskih poslov te-le gerente: V Soboti Petra Gešmana, župana občine Pernica, ki sta mu za prisednika imenovana Simon Enci in Ožbalt Šedenik, oba posestnika v Soboti. — V Dedoncih posestnika Ivana Gomboc; v Nasovi posestnika Jožefa Roškerič; v Plitvici Antona Kebler, posestnivrhu stanovnika Filipa Jurkoviča v Lomanošah; na Plitvičkem ga. v Potrni posestnika Ivana Paveu; v Slovenski gorici posestnika Franca Veberič; v Stari Novi vasi posestnika Jožefa Možir; v Zenkovcih posestnika Jakoba Domanjko; v Žalincih posestnika Matija Rovan in pri Sv. Mrjeti n Drav. polju Antona Greifa, posestnika v Prepolah.

Iz notarske službe. Za namestnika odstavljenega notarja dr. Adolfa Mravlagga v Laškem trgu je imenovan Ivan Ušlakar, dosedaj notarski kandidat v Črnomlju.

SOCIJALISTIČNI IZKORIŠČEVALCI RAZKRINKANI.

Velike sleparije pri A. Kristanovi "Vojni zvezi" oškodovale uboge delavce.

Tiskovni urad S. N. Z.

Ko se je pred meseci pričela **kampanja za dejansko pomoč našemu narodu v starem kraju**, bodisi preko American Jugoslav Reliefa v New Yorku, bodisi potom Jugoslav Reliefa v Chicagu, so se glasila S. R. Z. zaganjala v to akcijo z najostudnejšimi izrazi, češ, da narod v Jugoslaviji ne potrebuje starih cap. Pri tem so navajala posebno rada neko izjavo člana slovenske vlade v Ljubljani, socijalnega demokrata Antona Kristana, zastopnika za socijalno oskrbo; na podlagi te izjave ni prebivalstvo baje toliko trpelo vsled splošnega pomanjkanja, in neznosne draginje, kolikor vsled strahovitega izkoriščanja raznih kapitalistov, trgovcev, prekupcev, navijalcev cen itd.

Tekom vojne so v vseh državah, tako v Evropi, kakor v Ameriki, napravili razni vojni dobavatelji ogromne dobičke, in to sleparskim potom bodisi pri dobavljanju vojaških potrebščin, bodisi s hrano, s čemur je bilo oškodovano civilno prebivalstvo. Tudi na Slovenskem je bilo več takih sleparjev, med drugimi dr. Šušteršič, ki so si nakupičili milijone na račun trpečega in stradajočega naroda. To izkoriščanje seveda tudi s podpisanim premirjem ni ponehalo, samo s to razliko, da je moralo izključno civilno prebivalstvo nositi ta bremena.

Gospodje v Chicagu so navajali to izkoriščanje kot najvažnejši razlog, zakaj da ni treba pošiljati v domovino hrane in obleke, povdarjajoč, da je v prvi vrsti treba napovedati boj kapitalistom in delovati za politično svobodo Jugoslovanov, Neštetokrat so kritizirali slovensko in jugoslovansko vlado, češ, da je ona odgovarna za tako brezmejno izkoriščanje, da se ne poteguje za koristi priprostega ljudstva, temveč da gleda za osebne koristi in za koristi dinastije. Stem so seveda obsodili tudi svojega lastnega tovarišakí je bil na vladi in kterega naloga je bila v prvi vrsti, omiliti prebivalstvu težko stanje in izkoreniniti socijalna zla, proti katerim je vedno nastopal in jih po pravici obsojal.

Z zlohotnim sarkazmom so tedaj glasila S. R. Z., med katerimi se je najbolj odlikovala Prosveta, kazala na te gnjile razmere in na onemoglost meščanskih strank, ki niso bile v stanu odpraviti jih takoj. Namigovala so pri tem, da je edino socijalistična stranka prava rešiteljica delavskega razreda, proletarijata, ki je sužen vladajočih in kapitalistov, ter direktno in indirektno povdarjala, da more le v socijalistični državi zavladati prava socijalna pravičnost, kjer ne bo gospodoval en razred nad drugim, kjer bo temveč plačano delo vsakega po zasluženju.

V teoriji se seveda marsikaj lepo sliši, ali v praksi pa se je že dostikrat pokazalo, da so postali taki delavski "rešitelji" ravnotaki ali pa še večji izkoriščevalci, kani pa je tudi veliko lažje, učiti druge, kakor pa ravnati se sam po lastnih naukih in vršiti sam dolžnosti, katere se zahtevajo od drugih.

Koliko je storila socijalistična stranka v starem kraju za osvobojenje naroda izpod avstrijske sužnosti, je najbolje razvidno iz izjave dr. Ferfolje, ki je bila priobčena v socijalističnem listu "Demokracija", v juniju lanskega leta in ki se glasi:

"Meščanske stranke so nas prekosile z majsko deklaracijo, razširile so najbolj demokratično idejo narodne svobode med najširše sloje naroda. Vse to pa brez nas (socijalistov). Zaradi tega smo se postavili v pozo junaka, govoreč: kaj nam če meščanska deklaracija, mi zahtevamo mnogo več za jugoslovanske narode... Po ceni je to naše junaštvo, naš radikalizem v besedah; radi tega nas vladni pandurji ne bodo preganjali; s prezirnim nasmehom nas puščajo, **da igramo republikance**... Naš radikalizem nas ne ovira, da bi držali roke križem, ko krčijo meščanske stranke pot svobodni jugoslovanski državi..."

Sedaj so pa prišla še vsa drugačna odkritja na dan o početnju socijalistov v starem kraju. Ravno ti nazovi "rešitelji" delavstva so oni, ki uganjajo najumazanejše kupčije s celokupnim narodom, ki se družijo z našimi narodnimi sovražniki, odgovarjajo mladeničem, naj se ne bore proti Nemcem, hujskajo prebivalstvo proti vladi, podpihujejo nemire, izvajajo največji terorizem nad delavstvom, ki jim noče slepo slediti, ter so dejansko sokrivi največjega in najtežjega izkoriščevan-ja. Za danes se omejimo samo na to slednje dejstvo, da pokažemo bratce chicaških gospodov v pravi luči, katere so oni vedno z vso vnemo zagovarjali in katere so kovali v zvezde kot najboljše in najbolj nesebične delavske prijatelje. Čitatelji naj sami presodijo, kakšni prijatelj delavstva so ti ljudje, pod katerih vodstvom se vrše največje sleparije na škodo proletarijata.

Ljubljanska "Jugoslavija" prinaša v številkah od 15. in 16. maja zanimivo poročilo o razkritju sleparij v 'Vojni zvezi', kateri na čelu je socijalni demokrat Anton Kristan, ki je pred pol letom izjavil ,da je vzrok trpljenja našega naroda v izkoriščanju. Poročilo se glasi dobesedno:

Odgovornost za "Vojno Zvezo".

Sodrug Anton Kristan je poslal v časopise v imenu 'Vojne Zveze' izjavo, da vsled goljufij, ki so se zgodile pri njej, "Vojna Zveza" ni oškodovana. Res je, da je s hranilnimi knjižicami g. Žalerja izguba "Vojne Zveze" za silo krita, a **kdo olajša ubogim delavskim družinam pomanjkanje in trpljenja, ki so ga morale prestati, ker niso od v "Vojni Zvezi" včlanjenih konzumov dobile jim itak pičlo odmerjeni sladkor, cikorijo, kavo in drugi živež. Delavsko ljudstvo je stradalo, je moralo stradati, da so si ti gospodje pri 'Vojni Zvezi' polnili žepe. Revežem namenjen sladkor, fižol in drugo so prodajali po oderuški ceni verižnikom, sami pa so vpili ter se gražali nad izsesovalci ljudstva.** In sodrug Anton Kristan ima še drzno čelo, da trdi, da "Vojna Zveza" ni ubogi delavci!! Če misli sodrug Anton Kristan gospode načelstva, ti res niso oškodovani, **bili pa so delavci, revno ljudstvo. Solze mater, jok stradajočih otrok, hirajoče delavstvo imate na svoji vesti.**

"Vojna Zveza" je bila Kristanova domena, tam je on paševal, in če se sedaj sklicuje na načelstvo in nadzorstvo, je to le pesek v oči javnosti, kajti v resnici je o vsem le on odločeval. Njegovo mnenje je bilo merodajno, njegova volja je odločevala. On je nastavljal uradništvo, **po njegovi protekciji sta bila nastavljena tudi madžarski žid Oroszy ter Nemec Linninger, ki sta sedaj tudi zaprta.** Nastavilo se ju je, da sta bila oproščena vojaške službe. Zakaj se ni oprostilo za to raje dveh Slovencev? Takih strokovnjakov ni bilo težko dobiti.

Sedaj bi se rad sodrug Anton Kristan otresel "Vojne Zveze", a se je ne bo. Žalerjeva žena je po aretaciji njenega moža izjavila pred pričami: "**Moj mož ve mnogo o Kristanu in jaz tudi, moj mož bo vse povedal in jaz tudi, če ne bo mojega moža ven zrezal.**" Povedala je to nemški, ker slovenski ne zna. Lani je izjavil aretirani Žaler napram inženirju Uhliřu: "**Vse te boljše stvari, vse te večje kupčije mi Kristan odje.**"

Kakšne so bile te kupčije, pove že to, da so se gospodje "Vojne Zveze" posluževali firme "Vojne Zveze", da so dobivali razno bla-

THE FIRST NATIONAL BANK
(PRVA NARODNA BANKA.)
CHISHOLM, MINN.

je velika, zanesljiva in močna banka. **Naš kapital je $100,000-00; naše premoženje miljon in pol dolarjev.** Vsaka vloga, še tako velika je varna pri nas, nobena premajhna; da bi je z veseljem ne sprejeli. Vaš rojak, Jacob Osbolt, vam bo šel v vseh bančnih opravkih na roko; pridite do njega. MI POŠILJAMO DENAR V VSE SLOVANSKE KRAJE. Banka je odprta dnevno od 9. do 3. v soboto zvečer od 1. do 8. ure.

Marija Sluga
1828 W 22nd St.
Chicago, Ill.
Telephone Canal 4739
izkušena in z državnim dovoljenjem potrjena
BABICA
se uljudno priporoča slovenskim in hrvaškim ženam in ogrskim Slovenkam.

ROJAKOM V MINNESOTI.

Tem potom naznanjam rojakom v Minnesoti kakor tudi po ostalih naselbinah v Združenih državah, da sem prevzel zastopništvo najboljših parobrodnih družb ki prevažajo potnike v staro domovino. Zatorej rojaki, ki nameravate potovati v staro domovino, si lahko vozni listek kupite pri svojem rojaku, meni zdolej podpisanemu

Joseph Scharabon, & Co.
413 W. Michigan Street,
Duluth, Minn.

SLOVENCI!

ne pozabite svojcev v domovini. Pošljite jim denar, podpirajte jih sedaj, ko je sila največja. Krone so sedaj še zelo pod ceno:

100 KRON STANE SAMO DOL. 6.75.

Ako hočete potovati domov, obrnite se na nas. Mnogoletno pečanje z bančnim in potniškim obrtom, izkusilo nas je tako, da moremo vsakega v resnici najboljše postreči. Imamo mesta na vsakem parniku. Pišite na:

JOHN NEMETH STATE BANK
1597-2nd Ave.
NEW YORK, N. Y.

go in ga pod roko naprej prodajali.

Na "Vojno Zvezo" so bili socijalni demokratje najbolj ponosni. Kazali so na njo kot na svoje vzorno aprovizacijsko delo. Kadar so kritizirali druge aprovizacije, so stavili za vzgled "Vojno Zvezo". Če bi se bile na primer pri ljubljanski aprovizaciji katero mi nikakor ne zagovarjamo, **zgodile le približno take goljufije, kakor so se pri "Vojni Zvezi"**, bi socijalni demokrati takoj sklicali deset shodov, na katerih bi zadevo premlevali, in slaboznani "Napre" bi priredil gotovo posebno izdajo, da bi razbobnal po mestu in po deželi koruptno gospodarstvo, odiranje ljudstva, neodpustljive goljufije, strašne nerednosti, i. t. d., i. t. d. Hinavci, iskali ste pezdir v očeh drugih, bruna v lastnem pa niste videli.

Pa kako tudi, ko so visoki gospodje sodrugi dajali lep vzgled. Zakaj je "Vojna Zveza" sprejela ogrskega žida, velikega šišenškega nemčurja Oroszyja in proslulega Nemca Linningerja v službo, je vsem uganka; vedel pa bo že sodrug Anton Kristan, ki je popival z njima, bil njun intimen prijatelj ter bil z njima v velikih kupčijskih zvezah. Še par dni, predno so aretirali Oroszya in Linningerja, ju je sodrug Kristan strastno zagovarjal, češ, njune kupčije s fižolom, kislim zeljem, itd., so bile **"Eherengeschaeft"** (častne kupčije). No, in radi teh "Ehrengeschaeftov", za katere je sodrug Anton Kristan dobro vedel, ker bi jih sicer ne zagovarjal tako vneta, sta bila kljub Kristanovemu zagovarjanju vendarle aretirana. Sodrug Anton Kristan, vaša vnema, s katero ste zagovarjali pred aretacijo Oroszyja in Linningerja, in vaša osuplost in strogost, ki jo sedaj tako ostentativno kažete zoper ta dva, je zelo sumljiva.

Oroszy, Kristan in Linninger so nakupovali za "Vojno Zvezo" cele vagone raznega živeža so posamezno in skupno hodili v Brežice in na Hrvatsko kupovat za "Vojno Zvezo" cele vagone masti, slanine, itd. Zelo zanimivo bi bilo, če bi se dalo pri zemaljski vladi v Zagrebu ugotoviti, koliko izvoznic za mast, slanino in drug živež in komu je zemaljska vlada dovolila za "Vojno Zvezo" v Ljubljani in koliko vagonov je "Vojna Zveza" v resnici sprejela.

Dognalo bi se tedaj **če se ni med potjo kak vagonček izgubil ali obtičal kje v Brežicah ali Zidanem mostu, kjer so avstrijski Nemci prežali na iz Hrvatske prihajajoče vagone masti. itd. ter jih s polnimi mošnjami lovili.**

Slovensko ljudstvo pa je stradalo, jedlo nezabeljen krompir in polento iz plesnive ogrske koruzne moke, pilo grenko čorbo, ki so po nazivali kavo.

Marsikatero zanimivost bo spravil na dan proces o nerednostih pri "Vojni Zvezi", da bo razne sodruge še glava bolela. Gospodje sodrugi pa, **če prav so v ostri proti vladi, že vedo, zakaj se tako krčevito drže vladnih stolčkov.**

Izprememba v politični službi. — Okrajni glavar dr. Rudolf pl. Andrejka v Celju je premeščen k deželni vladi. Na njegovo mesto je imenovan za vodjo celjskega okrajnega glavarstva in za vladnega komisarja mesta Celja dr. Leopold Žužek.

Ka jse godi v Italiji? "Europa Presse" poroča, da postaja notranji položaj Italije vedno slabejši in zdi se, da je dežela pred viharjem. V inozemstvo prihajajo vedno cenzurirane brzojavke. Socijalistične stranke v italijanski zbornici so izdale manifest, v katerem grozijo z generalno stavko v slučaju da ne bo sklenjen pravičen mir. Zahtevajo tudi, da se vrže monarhija, uvede enaka volilna pravica in izpeljejo velike reforme. Proletarijat želi, da pridobi oblast v državi.

Povratek Milana Marijoviča. V Zagreb se je vrnil iz inozemstva znani publicist in književnik Milan Marijanovič.

V začasni deželni zdravstveni svet za Slovenijo so bili na občnem zboru "Slovenskega zdravniškega društva v Ljubljani" izvoljeni sledeči zdravniki: dr. Mirko Černič, Ljubljana, prim. dr. Vinko Gregorič, Ljubljana, dr. Ivan Oražen, Ljubljana, dr. Hugon Robič, Celje in dr. Alojz Zalokar, Ljubljana.

Draginja tiskarskih potrebščin. — Straža poroča, da so se vse tiskarske potrebščine v zadnjem času silno podražile, tako, da so bili listi prisiljeni, zvišati naročnino. Vsled splošne draginje so morale tiskarne zvišati plače stavcem in vsemu osobju za 100 odstotkov. Papir stane sedaj kilogram 3.30 K, pred vojsko 26 vin; barva poprej 1.40 K, sedaj 10 K; sirovo olje poprej kilogram 14 vin, sedaj 1.50 K. itd. Razmere postajajo vsaki dan slabše. Zato ni čudno, da stane posamezna številka Straže 30 vin, Slovenca 30 vin, istotako Slov. Narod, Jugoslavija celo 40 vin. Tudi oglasi so zelo dragi: v Straži stane ena vrsta, 3 milimetre visoka in 46 milimitrov dolga 1K, v malih naznanilih pa vsaka beseda 30 vin.

Vesti iz Jugoslavije od 20. maja.

Vsa Gorenjska odločno protestira proti italijanski pohlepnosti. Radovljica, 18. maja. Včeraj se je po bliskavo raznesla po vsej Gorenjski, zlasti še v radovljiškem okraju vest, da so zahtevali italijanski delegati na pariški konferenci priklopitev vsega radovljiškega okraja k "Julijski Beneciji". To zahtevo podpirajo baje iz gospodarskih in strategičnih ozirov ter v svrho prometnega zbližanja z nemško Avstrijo. Umevno je, da hlepe razni zemljelačni Italijani po lepi Gorenski, gotovo je, da te zahteve forsirajo turistovski in industrijalni krogi v Trstu, ki žele gospodovati nad našim planinskim rajem — Bledom, Bohinjem in Jesenicami. Jeseniške tovarne igrajo pri tem važno vlogo.

Brez hrupa in reklame so se včeraj vršila po Gorenjskem večja zborovanja in protestne seje občinskih zastopnikov. Občinski odbori, odnosno gerentski sveti občin Jesenice, Koroška Bela, Kranjska Gora, Dovje, Leše, Bohinjska Srednja vas, Mošnje, Gorje, Kropa, Lancovo, Ljubno, Lešče, Rateče, Bobinjak, Breznica, Bohinjska Bistrica, Ovšiše, Radovljica, Ribno, Kamna Gorica, Bled, Begunje in Predtrg so včeraj v svojih sejah soglasno sklenili odlične resolucije, proti priklopitvi radovljiškega okraja Italiji ali nemški Avstriji, da se s tem spravi bohinjsko železnico popolnoma v italijanske in nemške roke. Občine so izjavile, da ljudstvo take priklopitve nikdar ne pripoznava, in da se bo z vsemi močni proti nji branilo. Dalje so županstva odločno zahtevala, **da vse slovensko ozemlje ostane nelcčljivo združeno z Jugoslavijo, in da se poizve predkončno odločitvijo narodova volja potom plebiscita na vsem Goriškem, Tržaškem in v Istri.**

Gorenjske občine za slovenski Koroštan.

Občine radovljiškega okraja so dalje protestirale proti barbarskemu postopanju nemških šovinistov s slovenskim prebivalstvom in našimi vojnimi ujetniki na Koroškem ter zahtevali, da se vse slovenske pokrajine na Koroškem in Štajerskem z njihovimi gospodarskimi in prometnimi središči Beljakom, Celovcem in Mariborom združijo, oziroma postanejo združene z Jugoslavijo in da se pri določitvi mej države Srbov, Hrvatov in Slovencev v polnem obsegu vpoštevajo plemenita načela amer. predsednika o samoodločbi narodov.

Proti pohlepnosti italijanskega imperijalizma, ki nam skuša odvzeti in iztrgati iz naše svete posesti najlepše kraje na Gorenjskem, je včeraj slovesno protestiral jeseniški 'Sokol'.

Jeseniški Sokoli so tudi nastopili proti zločinom nemških tolp na slovenskem ozemlju Koroške.

Brežice. — Begunka iz Goriškega se je preselila iz Dobove v Brežice, daljina tri četrt ure, in je morala plačati 100 K veleposestniku za selitev.

Medicinska fakulteta v Ljubljani. — Iz Belgrada javljajo, da je osrednja vlada sklenila ustanoviti medicinsko fakulteto v Ljubljani.

Drzen vlom. — Dne 11. maja je bilo v stanovanje Jerice Mence na Ilovico 37 po neznanih storilcih vlomljeno in na škodo Menecetove odnešenega za okoli 8000 K vrednega raznega perila in obleke ter okoli 4000 K gotovine, ki je bila založena med perilom. Policiji se je posrečilo zasačiti vlomilce v osebah Jožefa Gartnerja, čevljarskega pomočnika iz Spodnje Šiške in četovodjo Danijela Zupanca iz Zaloške ceste. Prvi je dejanja odločno tajil, slednjič pa vendarle priznal toliko ,da ga je k tatvini nagovarjal Zupanc, pri katerem se je prilikom aretacije našlo še vse ukradeno blago in nekaj nad 2000 K gotovine. Znesek 1000 K pa se je našel skrit pri Gartnerjevem prijatelju Ivanu Kramarju iz Spodnje Šiške. Vlom je bil med prvima dvema dogovorjen in izvršen po načrtu ter se je tatovom šlo predvsem za gotov denar. Ker tega nista dobila, sta potem pobrala perilo in šele na Zupančevem domu našla slučajno denar založen med ukradenimi rjuhami. Mencetovi povzročena škoda znaša sedaj še nekaj okoli 1000 K. Storilce so spravili pod ključ.

Ali je to namenoma? — Do malega vsi slovenski listi pozivajo našo vlado, dan na dan, da nemudoma izžene vse tujce. Belgrad, Zagreb in Sarajevo so že storili svojo dolžnost, ker so uvideli, da ves protidržavni strup izvira ponajveč od tujcev, posebno od judov. Mi pa še vedno čakamo, mi bedaki z rokavicami na rokah. 10. maj je bil vendar viden migljaj vladi, ona pa molči. Srd popade človeka, če po ljubljanskih ulicah opazuje brezprimerno predrznost nemških pritepencev. Povsod ti doni njihova izzivalna govorica na ušesa, nemoteno se v svrho izdajalstva zbirajo po privatnih stanovanjih ali skritih sobah bivše kazine, poljubno se vozijo v nemško Avstrijo in nazaj, prenašajo informacije vojaškega značaja. Ni ljudi v Ljubljani, ki bi delali tako izborne "kšefte", kot naši nemčurji in tistih par židov, imajo luksurijozna stanovanja pa tudi po 15 sob, njihovi sinovi pa pomagajo na Koroškem pobijati in obešati naše ljudi. Pa poglejmo v kavarne in restavracije, tu posedajo ljudje pri polnih mizah in nemoteno kupčujejo z ljubljanskimi verižniki in navijalci cen. Eden ali drugi slučajno zastopa kakšno inozemsko judovsko tvrdko, pa ima že pravico ostati v Ljubljani ter ljudstvo izsesavati, obenem pa jim je dana najlepša prilika, da na tihem rujejo in razdirajo. Opozarjamo zopet vlado, da izda nemudoma najstrožje odredbe glede izgona vseh tujcev — ako si pa gotovi gospodje vsled prijateljskih zvez tega ne upajo, naj zapuste svoja mesta in ista prepuste možem, ki imajo železno pest in dobro voljo koristiti v prvi vrsti narodu, potem šele sebi.

G. Danilo slavi letos štiridesetletnico svojega nepretrganega umetniškega delovanja na slovenskem gledališču. Slavnostna predstava se vrši dne 23. maja v opernem gledališču z igro "Zemlja".

Iz zasedenega ozemlja. — V vasi Orehek občina Slavina, je dne 12. t. m. izbruhnil požar. 11. posestev je uničenih. Zažgali so vojaki vsled neprevidnosti. — V Postojni so iz neznanih vzrokov spet aretirali hotelirja Paternosta in lekarnarja Bakarčiča. Odpeljali so ju v Verono.

Po "Jugoslaviji" od 17. aprila.

Italijani prevažajo Nemce čez mejo. — Z ameriškim transportnim vlakom Trst-Dunaj št. 854, katerega so spremljali italijanski vojaki, se je vozil 1. t. m. Nemec Avgust Blauner, preoblečen v italijansko uniformo. Svojo civilno obleko in veliko živeža je imel skritega med italijanskim vojaštvom. Transportni komandant sergente Giulio Paganini ni hotel vedeti, kako je prišel Blauner med italijansko vojaštvo. Blauner je izročen policiji.

Za jugoslovanske legijonarje. V Belgradu so v zadnji seji demokraškega kluba sklenili, da se pozovejo vsi ministri, ki so člani kluba ,da se pri vladi zavzamejo za veliko akcijo v prilog jugoslovanskih prostovoljcev. Vlada odredi v najkrajšem času poseben krečit, iz katerega se bodo izplačevale podpore starišem prostovoljcev, a pri razdelitvi zemlje bodo prostovoljci prvi, ki pridejo v poštev.

Beračev je vedno več po ljubljanskih ulicah, posebno mladih; nekateri so res prohabljenci, drugi pa so docela zdravi. Umestno bi bilo, da se občina zmeni za te ljudi in jim preskrbi primerno delo in jih tudi sicer podpira, da ne bodo ljudem v nadlogo, sebi in narodu pa v sramoto.

Služba božja v slovenskem jeziku se je vršila v ljubljanski evangeljski cerkvi na Veliki petek ob treh popoldne.

Osepnice ali črne koze. — V mariborskem okrajnem glavarstvu so se dosedaj v sledečih krajih pokazale osepnice ali črne koze; v občini Sv. Miklavž na Dravskem polju 1 slučaj, v Gornjem Dupleku 4 slučaji, v Razvanju 2 slučaja, v Radohovi 3 slučaji, v Špilju 3 slučaji.

Naših 14 točk.

„Časniki pišejo dnevno o znamenitih "14 točkah". Ali poznate naših 14 točk? Evo jih vam! 1. Trinerjevo Grenko Vino izčisti drobovje ter ga ohrani snaznega. 2. Izboljša tek. 3. Povspeši prebavo. 4. Okrepi živce. 5. Pomore hitro pri vsih želodčnih neredih in nervoznosti, itd. 6. Odvrača resne želodčne bolezni. 7. Deluje brez grižnje. 8. Je prav okusno. 9. Ne škoduje najobčutnejemu želodcu. 10. Je nizke cene, dasi so izdelovalne tvarine precej podražile. 11. Tvarine spadajo med najbolje in zanesljivejše, ki so znane medicinski vedi. 12. Trinerjevo Grenko Vino uživa popularnost svojih 26 let. 13. Njegova sestava se popolnoma strinja z postavami prohibicije. 14. Imeti ga doma, pomeni biti pripravljen. To zdravilo dobite pri vašem lekarju. —

V lekarnah: Cena $1.10. Jos. Triner Co., izdelovalci, 1333—43 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

(Adv.)

ROJAKI JUGOSLOVANI!

Ako mislite potovati v staro domovino, obrnite se zaupno na podpisano **jugoslovansko agencijo** raznih parobrodnih družb.

Mi Vam damo brezplačno nasvete glede potovanja, glede pridobitve potrebnih potnih listin (posov) i. t. d.

Prodajemo parobrodne listke po izvirnih cenah.

Pošiljamo denar v staro domovino po dnevnem kurzu.

VAŽNO! VAŽNO! VAŽNO!

Meseca **julija** odplujejo sledeči potniški parniki iz New Yorka, za katere dobite pri nas potrebne karte (prevozne listke). Pišite nam v slovenskem jeziku za nadaljna pojasnila.

V Havre:
12. julija "S. S. Massilia".
17. julija "S. S. Saxonia".

V Liverpool:
5. julija "S. S. Mauretania".
26. julija "S. S. Royal George".

Cena kart preko morja, ali od luke do luke:

$60 — III. razred.
$85 — II. razred.

JOHN ZVETINA,
M. V. SKVARČA, poslovodja.
1726 So. Racine Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefon: Canal 4503.

DRUŠTVO "MARIJE SEDEM ŽALOSTI" ŠT. 50. K. S. K. J.,
N. S. PITTSBURGH, PA.

ima svojo redno mesečno sejo vsako drugo nedeljo v mesecu v Kranjsko Slovenskem Domu, 57 in Butler St., Pittsburgh, Pa.

Uradniki za leto 1919:

Predsednik: John Mravintz, 1107 Haslage Ave., N. S. Pittsburgh, Pa.
I. tajnik: Frank Trempus, 5146 Carnegie Ave., Pittsburgh, Pa.
Zastopnik: Jurij Gregurač, 4517 Butler St., Pittsburgh, Pa.
Društ. zdravnik: Dr. C. J. Stybr, 865 Lockhart St., N. S. Pittsburgh.

Člani se sprejemajo v društvo od 16. do 50. leta; posmrtnina je $1000, $500 ali $250. Naše društvo plačuje vsak dan en dolar, ali $7.00 bolniške podpore na teden.

Slovenci in Hrvati, kteri še nista pri nobenem društvu, spadajočem h K. S. K. J. se uljudno vabijo pod zastavo zgoraj omenjenega društva.

Za vsa pojasnila se obrnite na zgoraj imenovane uradnike društva. V slučaju bolezni se mora vsak član tega društva oglasiti pri sobratu John Golobič, 5621 Carnegie Ave., Pittsburgh, Pa., isti dan ko zboli in ravno tako zopet ko ozdravi.

POZOR! POZOR!

Izšel je novi obširni cenik **DOMAČIH ZELIŠČNIH ZDRAVIL** (priporočenih po župniku Kneippu).

Poleg vsakega zdravila je na kratko razloženo, za kaj in pri kateri bolezni se rabi.

Ta cenik bo vodnik k Vašemu zdravju.

Pišite ponj še danes. Pošljem ga brezplačno.

Math. Pezdir,
Box 772, City Hall Sta.,
New York, N. Y.

Komfort za noge.

Ako so Vam ranjene noge ali se Vam pote ter na ta način povzročajo občutne bolečine, ki žgo in otavarjajo arbljenje, ako nabreknejo noge, v čevljih in rane povzročajo pri boji trpljenje, ne cagajte. Dobite pri Vašemu lekarnarju

Severa's Foot Powder

(Saverov Prašek za noge) in komfort za Vaše noge bo zagotovljen. To je prijeten prašek za noge. Malo posutega praška med prsti in na vrh ter podplatih vsako jutro in nekoliko v vsak čevelj ali nogovico povzroči čudeže. Cena 25 centi in 1c davka.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Kila umori 7000 ljudij na leto.

Sedem tisoč oseb umrje na leto za kilo,—tako se glasijo namreč mrtvaški listi. Čemu? Ker so nesrečniki sami sebe zanemarili, ali se pa niso dosti ozirali na oteklino na obolelem delu telesa vsled utrganja, ali kile. Kako je pa z Vami? Ali se tudi Vi zanemarjate s tem, da nosite le kako obvezo, ali kaj drugega? Taka obveza je samo na silo, podobna slabi opori pri veliki steni, da se ne poruši. Taka obveza ne more tako delovati, kakor kaka mehanična priprava. Če se preveč stisnete z obvezo, ustavlja to cirkulacijo krvi; taka obveza drgne tudi oslabele mišice, ki potrebujejo največ prehrane.

Veda in umetnost je na iznašla način, ki vsemu temu odpomaga. Vsakdo, ki nosi sedaj kako obvezo, ali pas zoper kilo naj bi enkrat ZASTONJ poskusil takozvano PLAPAO metodo, ki je najbolj umetna, logična in uspešna pri domačemu zdravljenju kile. Ta način je že svetovno znan.

PLAPAO BLAZINICA, kadar se jo tesno k telesu pritisne, se ne premakne s prostora, vsled tega tudi bolnika nič ne teži. Ta blazinica je mehka kot žamet, lahka pri nošnji in po ceni. Rabite jo lahko med delom, ali počitkom. Nima nič jermenov, privez, ali trakov.

Učite se torej kako je mogoče ustavljati naravnim potom odprtino utrganja (kile) da Vas isto ne bo vedno teslo. Pošljite svoje ime in naslov že danes na naslov: PLAPAO CO., Block 3267, St. Louis, Mo., da Vam pošljemo ZASTONJ na poskušnjo Plapao in vsa potrebna navodila.

NOVICA! NOVICA!

POZOR ROJAKI!

Iz pravega pristnega hmelja in MALTA MALVAZ MALT EXTRACTA si vsak lahko naredi doma 6 galonov najboljšega hmeloveca za $1.50. Poskusite enkrat, da se prepričate. Natančna navodila pošljemo z naročnino. Naročnine za manj kot $1.50 se ne pošilja. Z naročnino vred pošljite money order, baneni ček ali draft. — Vse pošiljatve se naj naslovijo na:

M. Mladič J. Verderbar Co., 2603 So. Lawndale Ave.
Chicago, Ill. (unine.)

Bodite previdni z denarjem!

Nalagajte ga v zanesljive banke!

Bolj kakor kdaj preje, je sedaj potreben ta opomin, kajti vsled večje množine denarja med ljudstvom delajo špekulantje velike dobičke z onimi, ki jim gredo na limanice.

Naš denarni zavod je zanesljiv in poznan med narodom po svoji uljudni in hitri postrežbi.

Mi plačujemo na hranilne uloge

po 3%

ki jih pripišemo k glavnici ako jih ne dvignete.

Naša banka je pod nadzorstvom vlade Združenih držav in članica federalnega rezervnega sistema.

Pri pošiljanju denarja v Jugoslavijo bodite previdni. Brezvestni mešetarji nastavljajo sedaj kronam visoke cene, ker se hočejo okoristiti z nevednostjo ljudstva.

Povprašajte nas za nasvet in cene, kadar želite poslati denar v staro domovino!

Ako imate doma Liberty Bonde, izpostavljene nevarnostim ognja in tatov, prinesite jih k nam ter Vam jih bodemo shranili **brezplačno.**

Poslopje, kjer so naši uradi, je naša lastnina. Odprto vsak dan izven nedelj in praznikov od 9. dop. do 3. pop.

THE JOLIET NATIONAL BANK

JOLIET, ILLINOIS

Kapital $150.000.00. Prebitek $360.000.00.

Emil Bachman Inc.

2107 So. Hamlin Ave.
CHICAGO, ILLINOIS.

Največja **slovanska** tvornica društvenih zastav, znakov, regalij, kap, uniform in drugih društv. potrebščin. Se toplo priporoča cenj. društvom K. S. K. J.

Poskusite enkrat s kakim naročilom pri nas in dobro boste postreženi.

EMIL BACHMAN INC. BADGES FLAGS BANNERS & CAPS

MINERS STATE BANK.

CHISHOLM, MINN.

S tem se vam naznanja, da nam je zopet mogoče pošiljati DENAR V VSE KRAJE JUGOSLOVANSKIH DRŽAV. Denar pošiljamo po dnevnem kurzu, ter jamčimo za vsako pošiljatev.

Dalje se vam priporočamo za hranilne uloge in vse druge bančne posle. Banka posluje pod strogim državnim nadzorstvom, in vaše uloge so pri nas absolutno varne.

Za pojasnila nam pišite v slovenščini.

:: ZNAMENJE ŠTIRIH ::

Londonska povest.

Angleški spisal A. Conan Doyle. Poslovenil D. B-t-n.

(Dalje)

"Dobro. Zapomnite si to, kajti to je velike važnosti. Sedaj pa prosim, poduhajte ono lato pod podstrešnim oknom."

Naredil sem, kakor mi je rekel, in takoj sem začutil močan kreozotov duh.

"Tu gori je stopil, ko je lezel vun. Če ste vi to zaduhali, gotovo tudi Diana ne bo težko našla sledi. Odvežite torej sedaj psa in opazujte moje plezanje po

Ko sem prišel vun, je Šerlok Holmes že stal na strehi; videl sem ga plazečega se po robu strehe kakor velikanska kresnica, s svetilko, na prsih pritrjeno. Ko je stopil za dimnik, sem ga zgubil za trenotek izpred oči, toda takoj se je zopet prikazal in se p na nasprotno stran strehe. Šel sem okrog hiše in videl sem ga sedečega na žlebu zgoraj ob strehi.

"Ali ste vi, dr. Watson?" je zaklical.

"Tu je tisto mesto. Kaj pa je tista črna stvar tam spodaj?"

"Jaz!"

"Sod za vodo."

"Pokrit?"

"Da."

"Ali ni videti nobene lestve?"

"Nobene."

"To je vražji človek! Saj si mora vrat zlomiti! Toda, kjer je on priplezal gori, mora tudi meni biti hogoče priti doli. Kositarjevacev se mi zdi precej močna. Poskusimo torej, če Bog da!"

Sedaj se je zaslišalo neko drsanje in drčanje; svetilka se je začela polagoma pomikati ob zidu navzdol. Kmalu nato je skočil Holmes z lahkim korakom na sod in odtod na tla.

"Ni ga bilo težko slediti," je zaklical, medtem ko je zopet obuval nogavice in črevlje. "Med plezanjem je zdaj pa zdaj odkruši! kako opeko in v svoji naglici je zgubil tole stvar zgoraj, ki mojo slutnjo popolnoma potrjuje."

Držal je v roki majhno škatljico, ki je bila spletena iz pisane trave in okrašena s par biseri iz stekla. Bila je i po obliki i povelikosti precej podobna škatlji za cigarete. V njej je bilo pol tucata črnih trnjevih špic, na enem koncu ostrih, na drugem prirezanih, prav tako, kakor oni trn, ki je tičal v lobanji Jerneja Šolto.

"To so peklenske stvari," je rekel Holmes. "Pazite, da se ne vbodete. Prav srečen sem, da jih imam. Najbrže so ti edini, ki jih je še imel. Nama se ni treba bati, da bi v prihodnje kaj takega dobila v kožo .Kar se mene tiče, bi raje videl, da me zadene kos bombe ali granate ,nego taka špica. Kako je, doktor? Ali bi vas veselilo koditi zdajle še kakih šest milj daleč?"

"Zakaj pa ne?"

"Ali vas bodo nesle noge tako daleč?"

"Gotovo."

"A, tukaj si, kužek! Moja dobra, stara Diana. Na, Diana, poduhaj, poduhaj."

Pomolil je psu pred nos v kreozot pomočen robec, medtem ko je stala živalica razkoračena pred njim, s prav smešno v stran obrnjeno glavo, kakor kak vinski izvedenec, ki poskuša cvet izvrstnega vina. Holmes je zagnal nato robec par korakov proč v stran, pritrdil močno vrvico psu na ovratnik ter ga peljal k sodu. Kar naenkrat je začela žival cviliti in lajati; nos pri tleh, rep pokonci je šla za sledom, in sicer tako hitro, da je bilo treba nategnjeno vrvico krepko držati v roki.

Na vzhodu se je bilo medtem že začelo svitati in bilo nama je mogoče ob mrzli rjavkasti jutranji svetlobi videti v nekoliko razdaljo predse. Velika, omarі podobna hiša s svojimi temnimi okni in golim zidovjem in z mrličem v sebi je ostala žalostna in zapuščena za nama. Pot naju je vodila najbolj preko Šoltovega ozemlja, mimo nizkega grmičevja, razmetanih smeti in izkopanih jam in lukenj. Že po zunanje se je ta zanemarjeni kraj dobro vjemal z žaloigro, ki se je bila ondi izvršila. Ko sva dospela do zidane ograje, je začela Diana močno cviliti in je hitela ob njej, dokler ni prišla do kota, kjer je stala majhna bukev. Ondi, kjer sta se zidova kotikala, je bilo več kamnov izpuljenih in nastale so bile v zid luknje, spodaj zaokrožene ,kakor da so že večkrat služile za lestvo. Holmes je zlezel gori, vzel psa iz moje roke in ga spustil na drugo stran.

"Tu je zapustil mož z leseno nogo sled svoje roke," je rekel Holmes, ko sem tudi jaz prilezel na zid. "Ali vidite sled krvi na belem apnecu? Sreča, da od včeraj ni močno deževalo. Mogoče jih nama bo vseeno zasledovati, če prav so osemindvajset ur pred nama."

"Časti in priznanja vam vkljub temu gotovo ne bo manjkalo, gospod Holmes. Zares, jaz še zdaj ne morem razumeti, kako ste prišli do te sledi. Kako na primer morete s tako gotovostjo trditi, da ima eden izmed hudodelcev leseno nogo?"

"E, kaj to, predragi. To je čisto navadna stvar — vse jasno in razumljivo. Baham se sploh nerad. Le poslušajte: Dva stotnika, ki načelujeta posadki v naselbini za kaznjence, izvesta za skrivnost o zakopanem zakladu. Anglež, z imenom "mali" Jonatan, jima natančno nariše, kje da leži zakopan. Saj smo videli to ime na listu, ki ga je nosil stotnik Morstan v svoji listnici. Jonatan se je, kakor se morda še spomnjate, sam podpisal zase in za svoje tovariše s podpisom: "znamenje štirih", kakor da se je hotel nekako bolj pesniško izraziti. Na podlagi te risarije sta stotnika — oba ali eden izmed njiju — našla zaklad ter ga prepeljala na Angleško. Pogodbe pa, pod katero jima je bil ta zaklad poverjen, gotovo nista izpolnila. Sedaj je še vprašanje, zakaj "mali" Jonatan sam ni odkopal zaklada? Odgovor ni težak. Letnica na lističu dokazuje, da izhaja iz onega časa, ko je bil Morstan v službi v naselbini za kaznjence. "Mali Jonatan ni mogel odnesti zaklada, ker je bil gotovo zaprt, kakor tudi njegovi trije tovariši."

"Kaj pa, če so to samo prazne slutnje?"

"Nikakor ne, ampak čisto pravilni sklepi, ki se skladajo s stvarjo samo; vse, kar se je pozneje godilo, se na ta način lahko razume: Major Šolto je hranil nekaj let v miru in sreči dragoceni zaklad v svoji oblasti. Nato dobi pismo iz Indije, ki ga silno prestraši. Kaj je stalo v njem?"

"Najbrž poročilo ,da so ljudje, katere je bil ogoljufal za zaklad, prosti."

"Ali pa, da so ušli. Zadnje je veliko bolj verjetno; kajti, kdaj bodo po postavi prosti, mu je bilo brez dvoma znano, sicer ga stvar ne bi bila tako iznenadila. Kaj je storil? Trudil se je, da bi se zavaroval pred človekom z leseno nogo — pred belokožcem, le zapomnite si dobro; saj je v pomoti imel nekega angleškega krošnjarja za svojega sovražnika in je streljal nanj. Na listu stoji ime samo enega belokožca, ostali trije so najbrž Indijci ali Mohamedani. Iz tega moremo z gotovostjo sklepati, da je mož z leseno nogo in "mali" Jonatan ista oseba. Ali najdete morda kako napako v tej moji razlagi?"

"Ne, nikakor ne. Prav očividna je in dosledna."

(Dalje prihodnjič.)

Maščevanje je podobno puški; isto zadene v srce človeka bolj hudo, kakor pa poči.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

✝

Z žalostnim srcem naznajam vsem svojim sorodnikom in prijateljem, da je neizprosna smrt dne 8. maja t. l. pretrgala nit življenja moje priljubljene soproge

Barbare Novak

v najlepši dobi, stara komaj 27 let.

Pokojnica je bila rojena v vasi Golek, občina Vinica, okraj Črnomelj na Dolenjskem.

Iskreno se zahvaljujem društvu Marije Sedem Žalosti št. 50 K. S. K. J. N. S. Pittsburgh, Pa. za dostojen pogreb, ko so pokojnico spremili k večemu počitku. Iskreno se dalje zahvaljujem vsem mojim sorodnikom, in botrom in prijateljem, ki so darovali vence prerano umrli v zadnji pozdrav in slovo; hvala vsem onim, ki so mi pripomogli pri čuvanju in ki so se vdeležili pogreba sprevoda. Posebno se pa zahvaljujem naši dični KSKJ. za hitro izplačilo posmrtnine, katero sem prejel že tekom 3 tednov. Dragi mi Slovenci in Slovenke! Pristopajte k mogočni in pošteni K. S. K. Jednoti! Zavarujte se pri nji za smrt, poškodbe in dolgotrajno bolezen. TaJednota je vresnici dobra in poštena.

H koncu se še enkrat lepo zahvaljujem vsem onim, ki so mi kaj pripomogli vtej moji hudi nesreči in preskušnji.

Pokojnica zapušča v stari domovini očeta in mater, tukaj v Pittsburgh, pa enega brata in eno sestro.

Priporočam jo v molitev in blag spomin. Svetila ji večna luč! Naj v miru počiva!

Žalujoči:

John Novak, soprog.
Josip in Jurij, sinova.
John, sin, živeč v starem kraju.

Pittsburgh, Pa. dne 18. junija 1919.

ZAHVALA.

Podpisana si štejeva v prijetno dolžnost izrekati ponovno, ali tem potom prisrčno zahvalo vsem najunim sorodnikom v Indianapolis, Ind. in Cleveland, Ohio, katere sva predzadnji teden obiskala in zopet videla po tolikih letih še zdrave in vesele.

Hvala za prijazen sprejem, lepo postrežbo in gostoljubnost očetu Anton Struna, druž. Uršula in Josip Zevnik osobito pa rojaku Josip Gačniku (vsi v Indianapolis, Ind.) ker naju je tako pozno zvečer peljal s svojim avtomobilom na postajo.

Hvala moji sestri Mary Velikac in moji sestrični Mary Springer ter Angeli Fink v Clevelandu, O. ter vsem, katere sem obiskala. Kojih pa nisem mogla obiskati pa mi blagohotno oprostite, sem imela premalo časa zato.

Vsem skupaj kličeva: Z Bogom! Živeli!

Antonija in Frank Struna.

Joliet. Ill. 16. jun. 1919.

POZOR ROJAKI!

Kogar veseli kupiti farmo, naj takoj piše za pojasnilo in naj meni naznani, kako farmo si želi kupiti.

Jaz imam na prodaj več farm od 40 do 1200 akrov velike. Jaz imam gotovo farmo na prodaj, kakoršno si želite kupiti s poslopjem, da kar lahko začnete kmetovati.

Prodajam farme in neobdelano zemljo po nizki ceni in na lahke odplačilne obroke.

Ne kupite nikjer farme, dokler si ne ogledate farm, katere imam jaz na prodaj. Če to storite, si boste gotovo prihranili precej denarja. Pišite na naslov:

Ignac Česnik, Willard. Wis.

LOTE NA PRODAJ

Na prodaj imam več lot na Farmond parku. Krasna lega. Ugodni kupni pogoji. Lepa prilika za vsakega Slovenca za narediti dobiček pri teh lotah, ker to zemljišče bo čez čas veliko dražje.

Vprašajte za pojasnila pri:

John Papich,
1607 N.Broadway, Joliet, Ill.

STAVBINSKO IN POSOJILNO DRUŠTVO 'SLOVENSKI DOM' CHICAGO, ILL.

Staro čez 10. let. Prvo, najstarejše in največje slovensko društvo te vrste v Chicagu. Posluje v navadnih prostorih vsak torek zvečer od pol 8. do 9. ure. Izdaja nove serije vsak prvi torek meseca januarja, aprila, julija, in oktobra.

Posojuje denar po 6 procentov od sto na hiše, ali knjige.

Dne 31. decembra 1918 je imelo društvo posojenega.

Na posestva	$ 95,200.00
Na knjige	8.600.00
Skupaj	$103.800.00

Uradniki tega društva so večinoma vsi hišni posestniki, ter jamčijo za varnost društva z vsem svojim premoženjem. Torej denar je varno naložen, kakor je bil dosedaj.

Uradniki:

John Zefran, predsednik: Josip Zupančič, tajnik, 1824 W. 22. Pl. — Telefon: Canal 7130. John Terselich, blagajnik.

Nadzorniki:

Anton Gregorich, Anton Kremesec, Martin Senica, Frank Grill, Maks Omerzel, A. Batisteg in Anton Banich.

Pozor gg. tajniki krajevnih društev!

Kadar potrebujete nova društvena pravila, lično izdelana pisma, kuverte, vabila in vstopnice za veselice, ali kake druge tiskovine, obrnite se na največjo slovansko unijsko tiskarno v Ameriki, na

NARODNO TISKARNO, 2146-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Ta Vam bode izgotovila vse tiskovine v popolno zadovoljnost glede cene, točnosti in okusnega dela. Osobito vam priporočamo zelo pripravne Vplačilne knjižice za člane in članice, izdelane v malem žepnem formatu in trdo vezane. Dalje imamo v zalogi zelo prikladne Nakaznice za blagajnike za izplačevanje bolniške podpore in drugih izdatkov, ter pobotnice. Tiskane imamo tudi Bolniške liste, večje in manjše in posebne pole za vodstvo članov, da se ima na podlagi teh pol lahko vedno natančen pregled števila članov po skladih, ali razredih.

☞ Na zahtevo pošljemo vsakemu društvu vzorec gorinavedenih tiskovin na ogled brezplačno!

OPOMBA: V naši tiskarni se tiska "Glasilo K. S. K. Jednote".

TELEFON CANAL 6027

Frank Grill's Dairy

Prva slovensko-hrvaška MLEKARNA

1818 W. 22nd Street Chicago, Illinois.

Se priporoča slovenskim in hrvaškim gospodinjam slovenske chikaške naselbine.

Mleko razvažam strankam po hišah točno vsak dan.

Z velespoštovajem Frank Grill, slovensko-hrvaški mlekar

Kupujte Vojno - varčevalne znamke!

Zaupno zdravilo prinaša iznenadenja.

Skoro že 30 let se Trinerjeva zdravila uspešno rabijo z največjim zaupanjem. A to tudi radi pravega vzroka, ker zaupnost izdelovatelja zasluži popolno zaupanje in čislanje od strani številnih odjemalcev. Malo povišanje cen je sedanja potreba, da se ohrani zanesljiva vsebina izdelkov. Branili smo se dolgo zoper draginjo na vseh številnih potrebščinah naših, a novi vojni davek nam je spodbil še zadnji steber in morali smo cene nekoliko povišati. Vsak prijatelj Trinerjevih lekov priznava brez ugovora, da v sedanjosti, ko moramo veliko več plačevati za potrebščine, in tudi lekarja stane stvar več, ni bilo mogoče draginji v okom priti. Zato pa bo vrednost Trinerjevih lekov povrnila odjemalcem vse kar več plačajo za nje.

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

torej ima tako zaupanje in vspeh med svetom, ker učini, da bol zgubi svoje stališče. Izmed vseh bolezni jih je devetdeset odstotkov povzročenih in spočetih v želodcu. Trinerjevo Zdravilno Grenko Vino očisti želodec in odstrani iz notranjščine drobovja vse nabrane nepotrebne in strupene snovi, ki so nekakšen brlog zlotvornih tvarin zavirajočih pravilno delovanje drobovja. Trinerjevi leki so prosti vsakorsne nepotrebne mešanice in vsebujejo le potrebne zdravilne grenke koreninice ter krasno žareče rudeče vino. V zadevi zabasanosti, neprebavnosti, glavobola, pol-glavobola, nervoznosti, navadne slaboče, kakor tudi v želodčnih neprilikah, ki rade nadlegujejo ženske ob premembi žitja ali rudarje in druge delavce, ko delajo in vdihavajo plin, če rabite ta lek, boste našli v njem neprecenljivo vrednost. Dobite ga v vseh lekarnah.

TRINERJEV LINIMENT prodere vselej v koren bolečine, zato pa je zlasti v slučaju protina, ali revmatizma, nevralgije, lumbago, otrpelosti gležnjev in drugih, najhitrejša in gotovo pomoč. Jako je dobro tudi v zadevah odrgnin in oteklin itd., tudi za drgnenje živcev in za mazanje po kopanju nog. Dobite je v vseh lekarnah.

Trinerjev Antiputrin je izvrstno in prav prijetno zdravilo za navadno rabo znotraj. Posebno za izpiranje grla in ust; istotako za čiščenje ran, izpuščajev in drugih kožnih otvorov. Dobi se v vseh lekarnah.

NAJNOVEJŠE NAGRADE SO DOBILA TRINERJEVA ZDRAVILA V MEDNARODNIH RAZSTAVAH: GOLD MEDAL—SAN FRANCISCO 1915, GRAND PRIX—PANAMA 1916.

JOSEPH TRINER CO.

Manufacturing Chemists

1333-1343 So. Ashland Ave. CHICAGO, ILLINOIS

POD VLADNIM NADZORSTVOM ZEDINJENIH DRŽAV.

Ustanovljena leta 1857

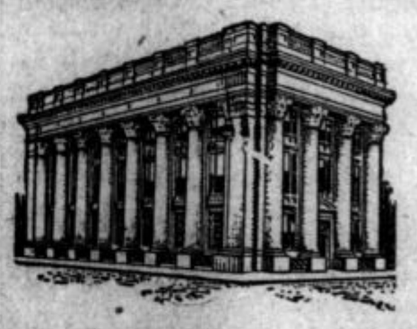

Nacijonalizirana leta 1864

ŽE 60 LET

je ta banka varne čuvala in držala prihranke ljudstva našega mesta. Ustanovljena je bila leta 1857. Sedaj ima že 14,000 ulagateljev. Njeno skupno premoženje, ali imetje znaša nad $8,500.000.00. Preostanek glavnice in čisti dobiček znaša nad $550.000.00, kar se drži v posebnem zaščitnem skladu.

Naložite torej Vaše prihranke v NAJSTAREJŠI IN NAJVEČJI BANKI V JO LIETU.

3% Narastle obresti se polletno pripisujejo k glavnici, ali pa izplačujejo na hranilne uloge od $1.00 naprej. 3%

FIRST NATIONAL BANK OF JOLIET.

Joliet, Illinois.

"LJUDSKA BANKA".